

Romen Başvekili bu akşam gidiyor

ANKARADAN AYRILIŞ Türk-Romen dostluğunun sağlamlığı bir kere daha tezahür etti

Muhterem misafirimiz Tataresco ve Başvekil
Celâl Bayar mühim beyanatta bulundular

Misafirlerimiz Ankarada geçid resmini seyredelerken

Ankara 30 (Hususi) — Müttefik Ro - sonra saat biri on geçe Ankaradan ayrıl-
manyanın kıymetli başvekili Tataresco - mıştır.
bu akşam Romanya sefarethanesinde ve - Muhterem misafirimiz istasyonda Baş-
rilen ziyafet ve suvarede bulunduktan (Devamı 11 inci sayfada)

İtalya ile Fransa arasında yeni bir vaziyet

İtalya, Paris sefirini ansızın geri çekti

Bazılarına göre Delbos ve Heriot'nun nutukları
sefirin geri çekilmesine sebep olmuştur

Londra 30 (Hususi) — İtalyanın Pa - ris büyük elçisi Çerutti, hükümeti ta - rafından ansızın geri çağırılmıştır.
İtalyan membalarına göre sefir me - sunen memleketine gitmektedir. Fran - sız mahfelleri ise sefirin geri çağırılma -

sını Romada bir senedenberi Fransız sefiri bulunmadığına ve sefarethane iş - lerinin bir maslahatgüzar tarafından idare edildiğine atfetmektedirler.
Fransanın, Romaya yeni bir sefir ta - (Devamı 11 inci sayfada)

MOTÖRLER
HARP
EDİYORLAR

Son günlerin bir
hâdisesi var ki ona
bir göz atmadan geç -
mek kabil değildir. Şanghay cephesini
bozmak ve Çin mukavemetini kırmak
için, Japonlar, büyük teknik kuvvetleri
için, Japonlar, büyük teknik kuvvetleri
için, Japonlar, büyük teknik kuvvetleri
için, Japonlar, büyük teknik kuvvetleri

YAZAN:
Muhittin Birgen

rasını açan bir yan -
gın, kilometrelerce
uzayan ve kilometre -
lerce genişleyen bir ateş bütün Şapeyi
ihata etti: Yanıyor, hâlâ yanıyor.
Bu korkunç yangını uzaktan seyreden
insanların, insan olarak yürekleri yanar -
sa, o yangın içinde bulunanların ve ya -
hut onunla alakası bulunanların nasıl
[Devamı ikinci sayfada, (Hergün)
sütunumuzdadır.]

Ankaradaki geçid resmi

Motörlü kıtaatımız geçid sahasında

Dün neşredilen resmî tebliğ

Ankara 30 (A.A.) — Romanya baş - vekili ekselans Tataresconun Anka - rayı ziyareti münasebetile bu akşam aşağıdaki tebliğ neşrolunmuştur:
Romanya başvekili ekselans Tata - resco, cumhuriyet hükümetine dostça bir ziyaret yapmak ve Türkiyenin mi - safiri olarak millî bayram merasimi - ne iştirak etmek üzere 28 ilkteşrinde Ankaraya gelmiştir.
(Devamı 11 inci sayfada)

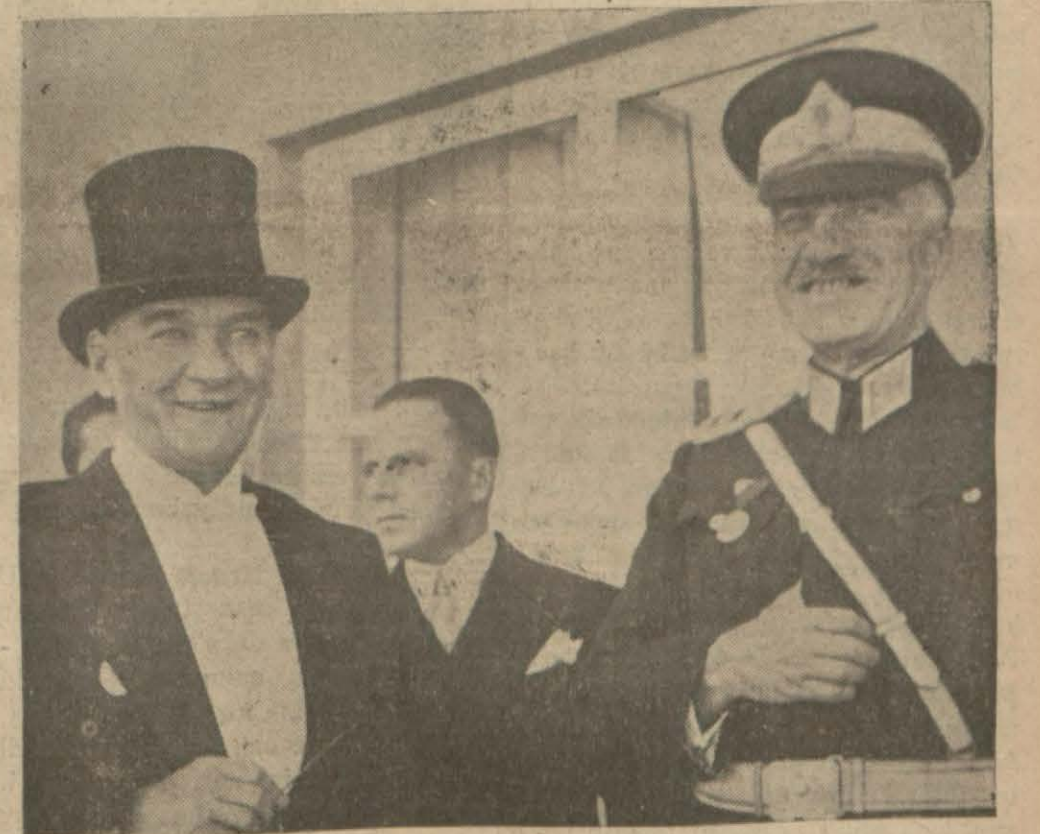
"Çocukluğumda ben de güreşirdim!,"

Üstündağ "Güreşi daha
fazla yaymak için her
mektepe bir güreş minderi
buldurmalı!," diyor.

Süleymaniye klübünün dünkü merasime
sahne olan yeni binası

[Merasimin tafsilâtı ve Muhittin Üs - tündüğün beyanatını sekizinci sayfa - mızda spor sütunlarımızdadır.]

Atatürk ve Mareşal Çakmak geçidi seyrediyorlar

[KUSURLARIMIZ]

Bu lâübaliliklere artık nihayet vermeliyiz!

Yazan: Suat Derviş

Genç kadın paketini dizlerime yerleştir - miş, sicimi tutan parmağımı gittüğe -
daha fazla gevşetiyordu

Tramvayda tek kişilik sıraların en ö - nünde otuyordum. İçeri girdi. Karşıma gelip ayakta durdu. Elinde iki kocaman paket tutuyordu. Bunları dizimin üstü - ne dayadı.
Hiç aldırış etmiyordu. Her halde dal -

Vapurun birinci mevkiine yerleşen bay yeni çorapları çevirdi ve iskarpinlerini çıkararak eskilerle değiştirdi

gunlıktan olacak, paketlerinin dizime da - yandığının ve dizlerimi ezdiğinin farkın - da değildi. Yoksa böyle bir şeyin farkına varsa, hiç tanımadığım bu genç kadının bana karşı bu kadar teklifsiz davranma -
(Devamı 11 inci sayfada)

TELGRAF HABERLERİ

Çinde İngiliz bataryaları Japon nakliye gemilerini bombardıman ettiler

Japonlar İngiltere ile siyasî münasebatın kesilmesini istiyorlar

Tokyo 30 (A.A.) — Bir takım mebus ve tanınmış siyaset adamları bugün Çin - Japon harbinde İngilterenin Çini teşvik ettiğini ileri sürerek İngiltere ile siyasî münasebatın kat'ını isteyen bir karar sureti kabul etmişlerdir.

Bu karar sureti siyasî mehafilde büyük bir heyecan uyandırmıştır.

Japon kumandanı ise, Suçau geçidinde İngiliz bataryalarının Japon nakliyat gemilerine karşı ateş ettiklerini protesto etmiştir.

Japonlar, İngilizlerin bu hareketini bir hakaret telâki etmektedirler.

Changhai 30 (A.A.) — Central News Çin ajansının bildirdiğine göre Japon tayyareleri Taiyuan'ı bombardıman etmişlerdir. Bir çok evler harap olmuş ve sivil ahalden 100 kişi ölmüştür.

Tientsin 30 (A.A.) — Japon umumi karargâhından bildirildiğine göre, Şanghai cephesinde, faaliyette bulunan Japon ordusunun sol cenahı Pin-ging'yu işgal etmiştir. Çin istihkamlarının zaptile neticelenen şiddetli muharebelerden sonra Japon ordusunun sol cenahı Şimenkeu geçidini zorlayarak Pingsing ovasına kadar ilerlemiştir.

Çinliler mühim miktarda silâh ve cephaneye terk ederek garbe doğru ric'at etmektedirler.

Londra 30 (Hususi) — Şanghayın şimalinde mahsur kalan ve Japonların son hücumuna karşı şiddetle mukabele etmiş olan Çin askerleri, cesurane bir hareketle İngiliz imtiyazlı muntakasına varabilmişler ve İngilizlere teslim olmuşlardır.

Silâhlarından tecrid edilen bu askerler, imtiyazlı muntakada vücuda getirilen temerküz kamplarına yerleştirilmişlerdir.

Japon kuvvetleri, bütün gayretlerine rağmen bu askerlerin yolunu kesememişlerdir.

Londra 30 (Hususi) — Şanghaydaki İngiliz kumandanı, dün üç İngiliz askerinin imtiyazlı muntakada Japon mermilerle ölümlü hâdisesini, Japon makamı nezdinde protesto etmiştir.

"Atatürk çok mükemmel, kimse ile kıyas kabul etmez bir şeftir," (3)

Cumhuriyet bayramı yabancı memleketlerde de parlak bir surette kutulandı, kabul resimleri yapıldı

Varşova 30 (Polonya ajansı bildiri) — Türk Millî bayramı münasebetine, yarı resmi «Gazeta Polona» baş makalesini yeni Türkiye'ye tahsis etmekte ve Kemal Atatürk tarafından yeni Türkiye'ye vücut getirilen muazzam değişiklik eserlerini tebarüz ettirmektedir.

Bu gazete diyor ki: Derin bir dekadans devresinde, Atatürk, milletini silâhla mücadelede ve ondan sonra da çalışmaya çağırmıştır. Zaferler, birbirini takip etmekte gecikmemiştir. Atatürk, çok mükemmel ve kimse ile kıyas kabul etmez bir şef, bir diplomat, bir devlet adamı ve bir organizatör olarak kendisini göstermiştir.

Tefessüh etmiş Osmanlı İmparatorluğunun ankaşı üzerinde, Atatürk kuvvetli ve sağlam yeni bir Türk devleti kurmuştur. Atatürk'ün yüksek idaresi altında, yeni Türkiye, kuvvetini durmadan fazlaştırmış, her sahada inkişaf yapmış, memleketin refahını fazlaştırmış ve hâkim ve temkinli bir harici siyaset takip eylemekte bulunmuştur.

Bugün Atatürk'e Ankarada Polonya büyük elçisi tarafından arz edilecek tebrikler, karşılıklı büyük bir hürmet göstermekten bir dakika hâli kaima olmuş olan iki memleketi birbirlerine bağlayan dostluğun samimi bir ifadesidir.

Atina ve Selânikte — Cumhuriyetin yıldönümü bayramı buradaki Türkiye elçiliğinde büyük bir ihtişamla kutlanmıştır.

Suriyede müthiş bir uğyan, 1000 kişi boğuldu

Üç kasaba tamamen, altı kasaba da kısmen harap olmuştur, kasabalarda cesedlere tesadüf edilmektedir

Londra 30 (Hususi) — Suriyeden buraya gelen haberlere göre Şam'ın şimali şarkisinde ve bilhassa Kalamun'da şiddetle yağın yağmurların tesirile sular taşmış ve 1000 kişi boğulmuştur.

10.000 kişi meskensiz kalmıştır. Bir kaç kasaba tamamen harap olmuştur. Fransız askerleri de kurtarma ameliyesine iştirak etmişlerdir.

Şam 30 (A.A.) — Tuğyan hakkında gelen haberler, felâketin vüs'atini göstermektedir.

Altı kasaba kısmen, üç kasaba tamamen harap olmuştur.

Şam civarında Haleb, Palmir, Bağdad istikametinde 50 kilometrelik bir saha harap olmuştur. Kasabalarda cesedlere tesadüf edilmektedir.

Kara sularımızda kontrol başlıyor

İstanbul deniz kumandanlığına bu hususta icap eden emirler verildi

Nyon anlaşması mucibince hükümetimizin deruhte ettiği Karadeniz, Marmara ve Akdenizdeki kontrol vazifesine başlanmak üzere alâkadar makamlara bir tamim gönderilmiştir. Hükümetimizin taahhud ettiği kontrole donanma kumandanlığı nezaret edecektir. Bu iş için donanma kumandanlığı emrine 20 motorbot ve müsellâh bazı deniz merakibi verilmiştir.

Karakol vazifesi yapacak deniz tayyare taburları da donanma kumandanlığı emrinde çalışacaklardır.

Ticaret gemilerinin seyir hatları üzerinde on muntaka tesis edilmiştir. Bu muntakalarda dolaşacak olan karakol gemileri rastladıkları yabancı denizaltı gemilerine derhal ateş açacaklardır.

Ankara gar binası dün merasimle açıldı

Ankara, 30 (Hususi) — Yeni yapılan Ankara gar binasının açılma merasimi bugün yapılmıştır. Merasim Devlet Demiryolları Umum Müdürü Ali Rızanın bir açış nutkile başlamış, bundan sonra Başvekil Celâl Bayar kapıdaki kordelâyı kesmiş ve gara girilmiştir. Davetlilere garın her tarafı gezdirilmiş, lâzım gelen izahat verilmiştir.

Altı devlet reisi Berline davet edildi

Berlin 30 (Hususi) — Macar saltanat naibi Amiral Horti'nin, beynelmi-lel avcılar sergisini ziyaret etmek üzere birkaç güne kadar Berline geleceği haber verilmektedir.

Hitler, sergi münasebetile Bulgaristan, Yunanistan, Belçika, Danimarka kralları ile Yugoslav saltanat naibi Prens Pol'u de Berline davet etmiştir.

Davetli bulunan altı devlet reisi, sergiyi ziyaret ettikten sonra, şereflerine tertib edilen büyük bir av partisine iştirak edeceklerdir.

Mısır 40 tank sipariş etti

Kahire 30 (A.A.) — Harbiye nezareti İngiltereye kırk tank sipariş etmiştir.

Fatih parti binasında yangın başlangıcı

Dün gece saat 12,30 da Fatih parti binasında bayram münasebetile yapılan elektrik tenviratı kontak yapmış, yangın başlamıştır. Binaya çok yakın olan Fatih itfaiyesi derhal yetişmiş, kapı ve pencere pervazları biraz kararmış olduğu halde yangını söndürmüştür.

Macarlar Ankara muhtelitini 5 - 2 yendiler

Ankara 30 (Telefonla) — Macar B-milli takımı bugün ilk maçını 15 binden fazla seyircinin doldurduğu Şehir stadında Ankara muhteliti ile yaptı.

Saat 14,40 da evvelâ Macarlar, alkışlar arasında sahaya çıktılar.

Kısa fasıladan sonra Ankara muhteliti çıktı.

Hakem İstanbulsporlu Kemal Halimin idaresinde takımlar karşılıklı dizildikleri vakit.

Macar milli takımı: Angyal - Weber, Fevete - Furi, Balay, Salay - Betty, Furay, Kışalagi, Bihami, Hawabolo.

Muhtelit takım ise: Ateş - Ali Rıza, Rıdvan - Nusret, Hasan, Musa - Hamdi, Fahri, Yaşar, Rıza, Arif.

Oyuna muhtelit takım sağdan bir vuruşla başladı. Oyun 18 inci dakikaya kadar karşılıklı deneme ile geçti. Geçen bu müddet zarfında muhacimlerimizin el de ettiği güzel gol vaziyetleri acele veya vakitsiz vuruşlar ve yersiz dribblinglerle neticesiz kalyordu.

35 inci dakikada Macar sol içi gürden aldığı bir pası yerinde ve sıkı bir vuruşla gole tahvil etti. Bu golden sonra Macarlar daha emniyetli hareket etmeye, ve daha hâkim oynamaya başladıkları bariz bir surette göze çarpıyordu.

Takımımız beraberlik sayısını temin etmek için canla başla çalışmaya başladı.

Macarlar çok geçmeden, muhtelit akınına cevap teşkil edecek güzel bir hücumda bulundular ve bu hücum esnasında sol için hiç beklenmeyen bir sırada uzaktan sıkı bir şütle top ikinci defa oarak muhtelit ağlarına takıldı.

Birinci devre 2-0 Macarların lehine neticelendi.

İkinci devreye muhtelit takım kadrosunda büyük tadilat yaparak şu şekilde çıkmış bulunuyordu:

Rahim - Rıdvan, Enver - Musa, Semih, Hasan - Ali Rıza, Arif, Yaşar, Fahri, Hamdi.

Oyun başladığı vakit Macarların bu devreye, birinciye nazaran daha hâkim ve daha ağır bastıkları görülmüyordu.

Macarlar yaptıkları tehlikeli bir hücumda muhtelit kalesini adamakıllı taziyet etmeye başlamışlardı.

Beşinci dakikada Arifin derin bir pasını Hamdi güzel bir sol vuruşla takımının ilk sayısını kayda muvaffak oldu. Bu golün verdiği sevk ve heyecan gerek oyuncuların ve gerekse seyircilerin üzerinde henüz silinmemiştir ki Macarların sol içi sıkı bir şütle üçüncü golü de kayda muvaffak oldu.

Muhtelit bu âni sayıdan sarsılarak sağa sola vuruşsuzca koşmaya ve topa mânâsız vuruşlar yapmağa başladı.

İşte muhtelit bu vaziyetinden istifade lenmesini çok iyi bilen Macar takımı bu defa sağ içinin ayağı ile dördüncü golünü de yapmakta gecikmedi.

Biraz sonra gene sol açık bu sefer geriden aldığı uzun bir pasla gene Ankara kalesine doğru süzölmeye başladı.

Müdafi atlattıktan sonra yetişen sol muavin Hasanla karşı karşıya geldi. Fakat Hasanın hatalı bir hareketle müdahalesi yüzünden hakem penaltı cezası verdi. Bu suretle Macarlar beşinci gollerini de yapmış oldular.

Oyunun bitmesine bir buçuk dakika kalmıştı, muhtelit muhacimleri son bir gayretle hasım kalesini sarmaya başladılar. Arifin yapmak istediği aşırma hareketinde sol müdafi topu elile çeldiği için hakem bu sefer Macarlar aleyhine penaltı vermiş bulunuyordu.

Arifin çektiği ceza vuruşu ikinci ve son defa Macar kalesine girdi. Ve maçta bu suretle 5 - 2 gibi bir farkla Macarların lehine neticelendi. Misafirler bu ekşami ekspresle İstanbula hareket ettiler.

Fasda tevkif Edilenlerin sayısı 200 ü buldu

Ocda 30 (Hususi) — Fasda 200 tahrikâtçı tevkif edilmiş ve yeniden tahrikâtçıların girmesine ve şimdiki kargışıklara sebep olanların çıkmasına mâni olmak için Cezair - Fas hududu sıkı bir nezaret altına alınmıştır.

Siyaset ALEMİNDE

Fransada, bütün bir rejimi çökertebilecek bir siyasî rezalet

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Seneler içinde patlak veren siyasî rezaletlerden hiç biri, şumul ve ehemmiyet itibarile Fransada davası görülen son siyasî hâdiseye kadar göze batmış değildir. İşin içyüzü bir hayli karanlıktır. Ehemmiyetini tebarüz ettiren nokta ise, bir siyasî fırka liderinin zamane başvekilinden gizli bir surette aldığı «tahsisatı mesture» nin, bir mahkeme salonunda, bir hizmetçiye veya hususî işlerde kullanılan hususî bir iş adamına verilmiş hizmet mukabili para gibi desilip ortaya dökülmesidir. Mesele şudur:

Bir zamanlar sol partilerle mücadele etmek üzere Fransada «Ateş haçlılar» adile bir siyasî fırka kuruldu. Mümasili fırkalar gibi, bunun da üniformalı teşkilâtı vardı. Sosyalistlerle komünistler elele verdiler, işi kitaba uydurup bu nevi partileri bir kanunla nizam ve cemiyet harici yapturdular. «Ateş haçlılar» partisi, bu âkibetten kurtulabilmek için esas nizamnamesini değiştirdi, adını «Fransız sosyal parti» sine kalbetti.

Ve parti, bu suretle dinamik mahiyetini kaybederek istatistik bir teşekkül haline geldi. Bu yüzden fırka liderleri ve bir kısım âza arasında ihtilâf çıktı. Bir şef, fırka başkanını hükümetten para almakla itham etti. O da, ona yalancı dedi ve böyle mesele, mahkemeye intikal etti. Yalancılıkla itham edilen adam, eski başkanın hükümetten para aldığı meselesini, bütün memlekete duyurmak istedi. Mahkemeye, bu sebeple baş vurdu ve bir kaç gün evvel, bu davanın ilk mühim celsesi aktedilmiş oldu. Davanın başlıca şahidlerinden biri de eski Fransız başvekil Andre Tardiyö idi. Esasen davayı açan adam, bilhassa onun şahadetine güveniyordu. Zira, şahid olarak gösterdiği bir diğer eski başvekil, M. Laval, mahkemeye yolladığı bir mektubda, buna dair bir şey bilmediğini söylemişti.

Bu celsede, Andre Tardiyö, bütün bir rejimi mahkûm ettirecek ve eski bir başvekilin hiç de yakıştıyacak bir şahadet yaptı. Dedi ki:

Dava edilen miralay Dölaroku tarın. Başvekâletim zamanında bana 20-25 defa geldi. Hususî ikametgâhımda kendisine muntazaman para verdim. Yetişmiyor, dedi. Arttırdım. O zaman, sol fırkaların husule getirecekleri nizamsızlıkları bu adamın teşkilâtile önliyeceğine kanidim. O zaman, bu vazifesini, sadık bir hizmetkâra lâyük bir şekilde ifa etti. Fakat bugün, kendisine itimadım kalmamıştır. Çünkü temsil ettiği fikirler için, onu, tehlikeli bir adam gibi görüyorum. Bildiğim hakikat budur.»

Bu şahadet karşısında maznun ise şunları söylemiştir:

«M. Andre Tardiyö yalancı söylüyor. Tahsisatı mestureden ve kendisinden para almış değilim.»

Gelelim bu hazin davadan alınacak hisseye:

İster biri vermiş ve isterse öteki de almış olsun; bir eski başvekil ağzından, büyük bir memleket menfaati mevzuu bahsolmadan böyle sözler çıkması, teessir duyulacak bir hâdisedir.

Alan kadar vereni de angaje eden para, dün için verilmmiştir? Hiç bir sebep bünü mazur gösteremez. Nitekim bugün de aldı diye bir adamı itham etmek, veren için de mucibi şeref bir şey değildir. Binaenaleyh miralay Dölarok ne derece lekelenmiş ise Andre Tardiyö de, o kadar küçülmüştür. Bu gibi hâdiseler, zahiren ehemmiyetsiz görünürler. Fakat bir kaç tanesi bütün bir rejimi çökertmeye kâfidir. — Selim Ragıp Emeç

Gelelim bu hazin davadan alınacak hisseye:

İster biri vermiş ve isterse öteki de almış olsun; bir eski başvekil ağzından, büyük bir memleket menfaati mevzuu bahsolmadan böyle sözler çıkması, teessir duyulacak bir hâdisedir.

Alan kadar vereni de angaje eden para, dün için verilmmiştir? Hiç bir sebep bünü mazur gösteremez. Nitekim bugün de aldı diye bir adamı itham etmek, veren için de mucibi şeref bir şey değildir. Binaenaleyh miralay Dölarok ne derece lekelenmiş ise Andre Tardiyö de, o kadar küçülmüştür. Bu gibi hâdiseler, zahiren ehemmiyetsiz görünürler. Fakat bir kaç tanesi bütün bir rejimi çökertmeye kâfidir. — Selim Ragıp Emeç

Gelelim bu hazin davadan alınacak hisseye:

İster biri vermiş ve isterse öteki de almış olsun; bir eski başvekil ağzından, büyük bir memleket menfaati mevzuu bahsolmadan böyle sözler çıkması, teessir duyulacak bir hâdisedir.

Cebecideki Şehidlik Ziyaret edildi

Ankara 30 (A.A.) — Bugün saat 12,30 da bir kız ve erkek izci ve bir piyade bölüğünden müteşekkül bir alay önde bir süvari polis müfrezesi ve müzika olduğu halde Samanpazarından hareketle Hamamönü yolunu takiben Cebecideki şehidliğe giderek ziyaret etmiş ve çelenkler koymuştur.

Çırağan sarayı tamir edilir mi, edilmez mi?

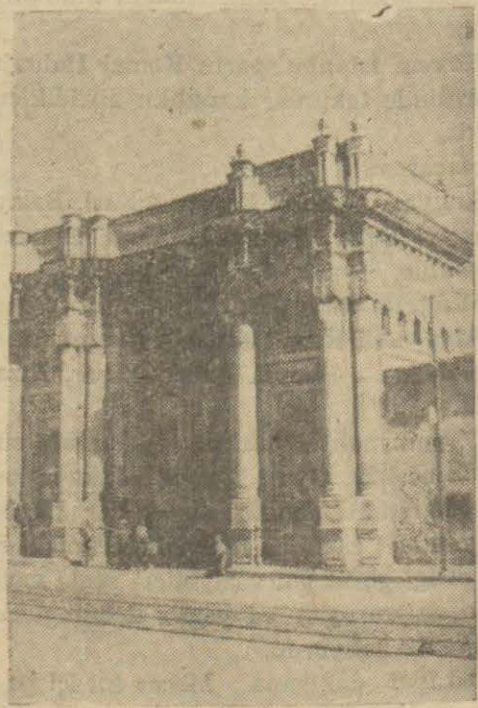
Tetkik komisyonu tamir masrafını 400 bin lira olarak tahmin etti, fakat vali "En iyisi burayı yıkmaktır," diyor

Tarihî Çırağan sarayının tamiri etrafındaki hazırlıklar ikmal edilmektedir. Tamir kıymetini tahmin edecek olan komisyon mahalline giderek ilk keşfini yapmıştır. Bu keşfe göre res-tore esaslarına göre bir tamir yapılabilmek için aşağı yukarı dört yüz bin lira harcanmalıdır. Bilhassa bir çok duvar ve kemerler bozulmuş olduğundan kaldırılıp yerine benzerini koymak zarureti vardır.

Komisyonun yapacağı birkaç keşiften sonra tamir işi kat'î şeklini alacaktır. Yalnız burasının hangi Vekâlet tarafından tamir edileceği ve ne iş için kullanılacağı henüz belli değildir. Müzeler Umum Müdürlüğü tamir için her türlü hazırlıkları tamamladıktan sonra vekâletlere maarif vekâleti kanalı ile teklif yapacak, tamir edilmesini isteyecektir. Maamafih burasının maarif vekâleti tarafından tamir edilme-si de mevzuubahstir.

Tarih sergisi bir ay daha açık
Dolmabahçe sarayındaki Tarih sergisinin kapanması bir ay sonraya tehir edilmiştir. Sergi ümidin fevkinde bir rağbet uyandırmış, ziyaretçiler gün geçtikçe çoğalmıştır. Dolmabahçe sarayının muayede salonunda meydana getirilen heykel galerisinin de san'at-kârlar tarafından rağbet göreceği muhakkaktır. Diğer taraftan Müzeler Umum Müdürlüğü aynı sarayda heykel galerisinin yanında araba sergisi vü-cude getirmek üzere faaliyete geçmiştir. Burada Osmanlı tarihinde kullanılan arabalar tarih sırasına göre teşhir edilecektir. Dolmabahçe sarayında açılan sergilerin sayısı çoğalmakta, sergilere olan rağbet de gene o nisbette artmaktadır.

Maarif Vekâleti tarih sergisini daimi bir sergi haline ifrağ etmek arzusunun beslediğinden tetkikat yapılmaktadır. Şehrimizde bu cins sergile-

Çırağan sarayının muhteşem kapılarından biri

rin toplanacağı müstakil bir bina mevcud değildir. Müzeler Umum Müdürlüğü Çırağan sarayının sergi binası olarak kullanılması için Maarif Vekâletine bir teklif yapacaktır.

Çırağan sarayı tamir edilemez
Çırağan sarayının tamiri etrafında Vali ve Belediye Reisi Muhittin Üstündağ demiştir ki:

— «Böyle bir havadis gazetelerde benim de gözüme ilişti. Fakat bunun ne derece hakikate uygun olduğunu bilmiyorum. Ancak pek ziyade harap ve temelleri sair aksamı çürük bir halde olduğundan imar etmek maddî imkânlar haricindedir. Büsbütün yenisini yapmak da daha pahalıya mal olur. Esasen mütehasşis hey'et bu hususta keşiflerde bulunmuş ve şehir plânını hazırlayan Prust da tamire imkân olmadığını rapor vermiştir. Yapılacak yegâne iş Çırağan sarayını yıkmaktan ibarettir.

14 üncü yıl Şenlikleri Sona erdi

Cumhuriyetin 14 üncü yıldönümü bayramı şenlikleri sona ermiş bulunuyor. Bütün İstanbul mülhakatile beraber bu yıl bayramı cidden coşkun bir sevinçle kutuladı. Evvelki gün ve gece dün ve dün gece caddeler, meydanlar münakalâti durduracak kadar kalabalıktı. Bütün seyrüsefer memurları yollarda vazife almış ve gece sabahlara kadar seyrüseferi tanzim etmişlerdir.

Halkevlerinde

Bütün halkevlerinde, dün de, dün akşam da konserler, konferanslar ve temsiller verilmiştir. Dün sabah saat dokuzda Eminönü Sosyal Yardım kollektifinden ilk okul talebelerine bir münasip verilmiş, yüzlerce talebe eğlendirilmiştir. Kazalarda kurulan halk kürsülerinde dün de halk hatipleri tarafından nutuklar söylenmiştir.

Cumhuriyet bayramı münasebetiyle perşembe günü tatil edilmiş olan resmî daireler, mektepler yarın sabah işe ve tedrisata başlayacaklardır.

Hususî müesseselerle dükkânlar dün açılmıştır. Fakat bayram şenlikleri bugün de devam etmektedir. Bayram sonuna rastlayan bu pazar gününü de halk neş'e ile geçirmek istemektedir.

Bir genç denizde boğularak öldü

İş Bankası memurlarından Ragıp bundan bir hafta kadar evvel ortadan kaybolmuştu. Ragıbın gayubetini icab ettirecek ortada hiç bir sebep bulunmadığı için müessif bir kazaya uğramış olması ihtimali hatıra gelmiş ve keyfiyet zabıtaya haber verilerek Ragıbın aranılmasına başlanılmıştı.

Bir taraftan zabıta Ragıbın gayubeti etrafında tahkikat ve araştırma-larda bulunurken, diğer taraftan da ailesi, akrabalarını, dostlarını dolaşarak Ragıbı aramışlardır.

Evvelki gün Yedikule sahillerinde bir cesed bulunmuş ve yapılan teşhis sonunda bu cesedin Ragıba aid olduğu tesbit edilmiştir. Tahkikat biraz daha derinleştirilince Ragıbın birkaç gün evvel fazla sarhoş olduğu halde yalnız başına bir sandal gezintisine çıktığı, bir aralık müvazenesini kaybederek denize düştüğü ve hava karanlık olduğundan o civarda da başka sandal bulunmadığı için kazanın kimse tarafından görülmediği ve Ragıbın boğulduğu anlaşılmıştır.

Şehir işleri

Belediyenin aldığı arabalar şimdilik işe yaramıyor

Belediye, caddelerin temizlenmesi işinde kullanılmak üzere elişer liraya on dört tane nümünelik el arabası ile 75 şer liraya tek atla taşınan su varilleri almıştı. Su varilleri matlûp gayeyi vermediğinden kullanılmamasından vazgeçilmiştir. Bir temizlik memuru tarafından idare edilen el arabaları kazalarda tecrübe edilmekte idi. Bu tecrübelerden alınan neticeler kazalardan belediyeye gelmiştir. Buna göre arabalar yalnız asfalt yollarda kullanılabilir. Arabalar kazalarda işe yaramadığından toplatılacak, ileride asfaltta tahvil edilen yollar çoğaltılınca kullanılmak üzere adetleri çoğaltılacaktır.

Trikotaj fabrikaları

Trikotaj fabrikaları, mevsim dolayısıyla faaliyetlerini arttırmışlardır. Geçen aylarda piyasada pamuk ipliğinin bulunmaması yüzünden hem trikotajcılar, hem de dokumacılar büyük müşkülâta maruz kalmışlardır. Fakat gümrük tarifelerinde yapılan tenzilat ve ithalat için kolaylıkları nazari dikkate alan tacirler son günlerde büyük partilerle pamuk ipliği getirterek piyasadaki darlığı tamamen gidermişlerdir.

Şimdi fabrikalar kış çeşitleri için büyük miktarda imalâta başlamışlardır.

Bununla beraber işçi bulmak hususunda fabrikalar bazı müşkülâta karşılaşmakta-dır. 18 yaşından küçük kızlarla bu yaşta-ki erkek çocukların geceleri çalıştırılmama-ları iş kanununa mugayir bulunduğundan gece işlerinde çalıştırılmak üzere yeni ame-lemması icab etmektedir.

Diğer taraftan kanunun bu maddesi memlekette iş bulamayan bir takım amelelere de yeni iş sahası açmıştır.

Garip bir hâdise

Bir kunduracı hiç sebep yokken tanımadığı biri vurdu, mahkemede "çok sarhoştum, böyle şey hatırlamıyorum," dedi

Evvelki gece Beyoğlunda bir birahane Salâhattin isminde bir kunduracı Kemal isminde tanımadığı bir adamı, ortada hiç bir sebep yokken başının dört muhtelif yerinden yaralamış-tır.

Birahänenin içi bir anda karmakarışık olmuş, yetişen polis memurları çok sarhoş bir halde olan Salâhattini yakalamışlardır. Adliyeye teslim edilen suçlunun Beyoğlu sulh ceza mahkemesinde duruşması yapılmıştır.

Davacı Kemal hâdiseyi şu şekilde anlatmıştır:

— Ben, yanımda bir kadın olduğum halde, bir masada oturuyordum. Bu adam bir aralık yanıma geldi, ayakta durarak bize bakmağa başladı. Kendisine ne istediğini sordum. Cevap vermedi ve yanımdan ayrıldı. Aradan az bir müddet geçmişti ki, birdenbire başıma bir darbe indi. İyice farkında değilim, bıçağa benzer bir cisimle beni yaraladı. Fakat ortada bir sebep de mevcut değildi...

Suçlu ise:

— Dün akşam çok sarhoştum. Bir hâdiseden haberim yok. Ne yaptığımı da bilmiyorum.

Cerhe sebep olan âlet ortada kalmakla beraber, Salâhattinin keşif yaraladığı şahidlerin ifadeleriyle olmuştur.

Mahkeme, yapılan duruşma sonunda suçlunun 1 ay 5 gün müddetle sine, 1 lira para cezasile tecziyesiz derhal tevkifine karar vermiştir.

Balkondan çamaşır çalan hırsız yakalandı

Evvelki gece saat 21,30 sularında Beşiktaşta bir evin balkonundan duran çamaşırını çalmağa teşebbüt eden Necati isminde bir amele civardaki bulunanlar tarafından görülerek, yakalandı.

Dün Beyoğlu nöbetçi müddeiummiliğine teslim edilen suçlu, cürmünde mevcut delillerle sabit olarak, kâif edilmesi için İstanbul 2 nci ceza mahkemesine gönderilmiştir.

Deniz işleri:

Liman projesi vekâlete gönderildi

İstanbul limanının asri bir şekilde inşası hakkında Londrada Gip müessesesine yaptırılan proje, liman idaresince tercüme ettirilmiş ve İktisat Vekâletine gönderilmiştir. Proje Vekâlet ve Vekiller Hey'etince tasvib ve tasdik edildikten sonra inşaata başlanacaktır.

Sirkeçiden Sarayburnuna ve Karaköyden Fındıklıya kadar rıhtım uzatılacaktır. Bu sahaya 25 vapur doğru-rama yanacak. Şamandıraya yanacak usulü kaldırılacaktır. Bu suretle vapurlara gerek yolcuların binmesi ve gerek eşyanın yükletilmesi, boşaltılması kolaylaşmış olacaktır.

Elmadağında bir mecarra tamir ediliyor

Elmadağında Kasımpaşaya akan lüğünün bir kısmı bozulmuştur. Belediye, bozulan ve kısmen yıkılan mecarayı açtırmış ve tamirine başlamıştır. Tamir edilen kısım oldukça büyüktür.

Müteferrik:

Altı aylık yoklamalar

Dul, yetim ve mütekaidlerin aylıklarının Birincikânun ayının başında verilmesi için emir gelmiştir. Aylık yoklamalara İkinciteşrin ayı başlanacaktır.

Mühendisler Karabükte gittiler

Karabük demir fabrikası için Londra'dan gelen mühendisler dün Ankara'ya gitmişlerdir. Oradan Karabükte gideceklerdir.

Esnaf reviri açıldı

Dün Esnaf Cemiyeti Birliği binasında esnaf için 10 yataklı bir revir açılmıştır. Revirin açılma töreni saat 10 da olmuş ve bakkallar cemiyeti kâtibi umumisi Faik kısa bir nutuk söylemiştir.

Bundan sonra esnaf çocuklarında muhtacı muavenet olanlara mektep kitapları dağıtılmış ve Beykoz, Sarıyer gibi uzak muhitte olan yoksul yavruların da sevindirilmesi için cemiyetle kitap tevzi ettirmeğe karar verilmiştir.

Senenin en güzel filmi
LEYLAKLAR AÇARKEN

JEANNETTE MAK DONALD
NELSON EDDY

BUGÜN MELEK'te

saat 11 de tenzilâtî matine

Yarın akşam **SAKARYA** Sinemasında

Venedik müsabakasında 52 memleketin Jüri heyetini hayrette bırakan ve **DÜNYANIN EN BÜYÜK FİLMİ OLARAK KABUL VE EN BÜYÜK MÜKÂFATLA TALTİF EDİLEN**

BİR BALO HATIRASI

FRANSIZ SÜPERFİLMİNİN ilk irası münasebetiyle BÜYÜK GALA Heyeti temsiliyesi başında:

En büyük 8 Fransız artisti

HARRY BAUR - MARIE BELL - RAÏMU - P. RICHARD WILLM - PIERRE BLANCHARD - FERNANOEEL FRANÇOÏSE ROSAY - LOUIS JOUVET

DİKKAT: Localar tamamen satılmış olduğunda, mahdud kalan numaralı mevkileri tedarikte acele ediniz. Fiyatlarda hiçbir zam yoktur. Tel. 41341

Cumhuriyet Bayramı Şerefine

Bugün matinelere itibaren

Vatan ve istiklâl aşkının en büyük desanı: Tolstoy'un meşhur

TÜRK

ve

TAYYARE

Sinemasında İzmirde sinemasında

Bu büyük film, Türk Film stüdyosunda

Film sanayinin en muhteşem eseri senenin en muazzam filmi.

Esas rollerde: İVAN MUJIKIN - LIL DAGOVER - BETTY AMAN

Türkçe olarak tertip edilmiştir. Bugün saat 11 de tenzilâtî matine

HACI MURAT (Türkçe sözlü)

MEMLEKET HABERLERİ

Köy kızları için bir öğretmen okulu açılacak

Arifiye öğretmenleri talim heyeti

İzmit (Hususi) — İzmitte Arifiyede açılan köy öğretmenleri kursu birinci devresi nihayet bulmuş ve 50 öğretmen mezun olmuştur. Bunlar köye dönerek vazifelerine başlamış bulunmaktadırlar.

Eğitmenler köylünün en yakın can yoldaşı olarak vazife görecektir. Köyün çocuklarını, büyükelimlerini okutacaklar, zira sahadada onlara yol gösterecekler, köyün kalkınmasında faal birer rol sahibi olacaklardır. Vilâyet dahilinde 50 köy okulunun inşası takarrür etmiş bulunmaktadır. Maarif Vekâletinin göndereceği köy mektebi tipleri üzerine plân çizilerek hemen inşasına başlanacaktır. Ayrıca, Arifiyede öğretmenler mektebi de yapılacaktır. Vilâyet, köy öğretmenlerinden beklediği mükâfatı muhakkak görecektir.

Bu maksatla Arifiyede güzel bir tören yapılmış ve mezun talebeye diplomaları verilmiştir.

Arifiye köy eğitimcilerinden bir grup

Maarif Vekâleti köy davası üzerinde ileri adımlar atmakta devam etmektedir. Şimdi de köy kızlarının okutulması yolunda pek sevincili bir hareket vardır. Köy kızlarına mahsus öğretmen okulu açılması düşünülmektedir. Vekâletin bunun üzerine bir müddettir yaptığı etütlerin müsbet neticeler vermekte olduğu memnuniyetle haber alınmaktadır. Türkiyede ilk defa olarak Sapanca ile Arifiye arasındaki sahadada bir öğretmen okulu küşadı tahakkuk etmek üzeredir.

Hava modelciliği kursu

İzmit maarifinde yeni ve pek meraklı bir kurs da açılmıştır. Bu kurs Hava modelciliği kursudur. Öğretmenler boş zamanlarında kursa devam etmek suretiyle pek faydalı bir iş üzerinde çalışmaktadırlar. Şimdiye kadar elde edilen neticeler çok iyidir. Muvaffakiyetli uçuşlar yapılmıştır. Bu kursa her muallimin gelmesi mecburî tutulmuştur.

İnegölde yeni ve güzel eserler vücuda getirildi

Yillardanberi kasaba ve köylerde sal-

gın bir halde tahribat yapan sıtma hastalığı ile mücadelede ilerlemişti. Mücadele doktoru Ziya köyleri dolaşmakta, hastaları tedavi etmektedir. Hastalık aşığı yukarı zail olmuş bir vaziyettedir.

Sıtma mücadelesinde doktoru Ziya

Belediye çarşı yollarını parke taşı ile döşetmektedir.

Belediye reisi Sadıkoğlu

Şehrin muhtelif mahallerinde bahçeler vücuda getirilmiştir. Su işleri de hemen hemen bitmek üzere. Kanalizasyon tesisatının bir an evvel bitirilmesi mesine çalışmaktadır. Bu hususta belediye reisi N. Doğrul Sadık oğlu çok çalışmaktadır.

Eski hükümet konağı yıkılmış, yerine güzel bir bina yapılması takarrür etmiştir. Kaymakam Ahmet Bayoğlu binanın bir an evvel inşası için uğraşmaktadır.

İnegöl (Hususi) — Yeni yapılacak parti binasının temeli atılmıştır. Bina 14 metre genişlik ve 10 metre derinlikte iki kat üzerine inşa edilecek, ittisalinde 11 metre genişlik ve 21 metre derinlikte bir salonla güzel bir bahçeyi ihtiva eder. Parti başkanı Hüsnü dekiner. Bu binanın inşası ettirilmesi için parti başkanı Hüsnü çok çalışmıştır. Bütün köyleri dolaşmak, köylülerle yakından alakadar olmak üzere partide bir komite teşkil edilmiştir.

Odun ve kömür buhranı Edirne'de başladı

Edirne (Hususi) — Odun ve kömür buhranı kendini gösterdi. Halkın bu sene bu yüzden sıkıntı çekmemesi için alâkadarların harekete gelmesi temenniye şayandır.

Lüleburgazda batakliklar knrutuluyor

Lüleburgaz (Hususi) — Sıtma mücadelesinde kadrosuna alınan kazamızda sıtma doğuran bataklik ve sıtmayı kökünden kurutulacağı için muhtimimizde iyi bir sevinç uyanmıştır.

Bir kurt bir köyü iz'aç ediyor

Lüleburgaz (Hususi) — Hamzabey köyüne bir kurt musallat olmuştur. Bu kurd geçen gün köyüne kadar girerek bir keçi ve bir merkep parçalama ve kısmen de yemek suretiyle zarar yapmaktadır. Köy halkı bu yaman kurdü öldürmek için sıkı bir tedbir almıştır.

Memlekette Cumhuriyet bayramı şenlikleri

Çorlu, 30 (Hususi) — Cumhuriyet bayramı kasabamızda büyük sevinç ve tezahüratla kutlanmıştır. Merasime saat 10 da orta mektep karşısındaki sahadada, kaymakamın bir söyleyle bağlanmış, bunu geçid resmi takibi etmiştir. Köylerde de bayram tezahüratla kutlanmıştır. Resim Çorluda geçid resmine hazırlanan kit'alar zabitanından bir kısmını göstermektedir.

Çanakalede

Çanakale, 29 (Hususi) — Cumhuriyet bayramı dolayısıyla yapılan geçid resmi iki saat sürmüş, öğleden sonra mektep müzamereleri verilmiştir. Gece fener alayları tertib edilmiştir. Gece de bir balo verildi.

100.000 küsur lira sarf ile inşa olunan memleket hastanesi ile belediyemiz tarafından yeniden parke kaldırmı ile kaplanan rihim caddesinin açılışı bugün merasimle yapıldı. Merasimde Valimiz Atif Ulasoğlu ile komutanlar erkân ve ümerayı askeriyeye birlerce halk bulundu.

Meriçde

Meriç 29 (Hususi) — Bugün merkezi kazada asrî bir tavuk istasyonu ile Cumhuriyet parkının açılış merasimi yapıldı. Merasimde kaymakam, J. komutanı Adlye erkânı müdiran memurin, halk bulundu.

Aynı zamanda Subaşı köyünde üç Urmurca ve Karayusuf köylerinde birer dershaneli mekteplerin açılışı ve Küplü köyünde bir konferans salonu ile modern bir köy konağının temel atma merasimi yapıldı.

Mardinde

Mardin 29 (Hususi) — Cumhuriyetimizin on dördüncü yıldönümü geçen yıllara nazaran daha büyük tezahüratla kutlanmıştır.

Bütün geçidlere safer tıkları kurularak şehrin caddeleri, evleri bayrak ve bir çok tezyinatla süslenmiştir. Geceleyin kalenin burclarına meş'aleler yakıldı. Ve bütün şehir fenerlerle donatıldı. Hükümet konağı önünden başlayan davul, zurna, halkevi bandosu bütün sokakları, mahalle aralarını dolaşarak bayramın başladığını halka ilân etti.

Bu sabah kaleden atılan 101 pare topu müteakib merasime başlandı. Merasimden sonra vali ve askerî komutan askerlerin, okul talebelerinin ve duruş sırasına bütün kurullar ve halkın önünden geçerek bayramlarını kutladılar. Bunu takiben bir geçid resmi yapılarak, sıra ile askerler, malûğazılar, şehid anneleri, üniformalı yedek subaylar, jandarmalar, izçiler, okullar, sporcular, kızlar, çocuk Esirgeme, Uçak, köylü ve şehirlî, yaya ve atlı olarak geçide iştirak ettiler.

Geçid resminden sonra da bando, davul zurna çala çala bütün şehri dolaştı. Her tarafta başlayan şenlikler gece yarısına kadar devam etti. Akşam belediye salonunda bir balo verildi.

Bartında

Bartın 29 (Hususi) — Cumhuriyet bayramlarında yapılması mutad merasimden sonra orta okul bahçesindeki Atatürk heykeli etrafında toplanıldı. Atatürk sevgisi ve bağlılığı bir kere daha tekid edildi. İzçiler Kurumunun marşından sonra merasime nihayet verildi. Gece de orta okul gençlerinin, bandonun, halkın iştirakile muazzam bir geçid resmi yapıldı. Elektrik tesisi açıldı ve şehir ilk defa modern santralardan verilen cereyanla tenvir edildi.

Erzurumda

Erzurum, 30 (Hususi) — Cumhuriyetin on dördüncü yıldönümü Erzurumuların coşkun sevinç ve tezahüratla kutlanmıştır.

Öğleden sonra, Cumhuriyet caddesine yuniden ilâve olunan parke yolun açılma merasimi yapılmıştır. Gece coşkun tezahürat yapıldı. Validen, Partiden, Hususî Muhasebenden Atatürke bağlılık ve tâzim telgrafları çekildi. Belediye salonunda balo verildi.

Urfa'da

Urfa, 29 (Hususi) — Cumhuriyet bayramı parlak bir şekilde kutlanmıştır. Binlerce köylü, halk, talebeler örene iştirak ettiler. Gece şehir elektrikle tenvir edildi. Hükümet konağında verilen Cumhuriyet balesi çok neş'el geçti. Yarın akşam halkevinde mûsamere verilecektir.

Giresunda

Giresun 29 — Cumhuriyetimizin 14 üncü yıldönümü bayramı coşkun bir şekilde kutlanmaktadır. Gece büyük bir balo ve fener alayı tertib edildi.

Sinopta

Sinop 29 — Cumhuriyet Bayramı Sinopta

ve bütün mülbakatta coşkun tezahürat içinde kutlanmaktadır.

Mersinde

Mersin 29 — Cumhuriyet bayramı bugün coşkun tezahüratla kutlandı.

Bir yar çöktü

Bir kadın öldü, bir erkek de ağırca yaralandı

Ceyhan (Hususi) — Ceyhanın Altıkara köyünde çok acıklı bir kaza olmuş yar çöküntüsü altında iki kişi kalmış birisi ölmüş diğeri ağır surette yaralanmıştır. Kazanın tafsilâtı şudur:

Altıkara köyünden Hüseyin oğlu Yusuf ve karısı Raziye sıvası dökülen evlerini yeniden sıvamak için köy civarında beyaz toprak damarının bulunduğu mahalle gitmişlerdir. Burası derin bir yar halindedir. Aynı köyden Müslime adlı bir kadın daha gelerek o da toprak kazmakla meşgul olmaya başlamış, bir aralık da Yusuf:

— Yusuf sen biraz müsaade et de ben de kazayım, bu toprakları çuvallara beraber doldurup merkeplere yükler ve köye döneriz demiştir.

Bunun üzerine üçü birden toprağı kazmağa başlamışlardır. Biraz sonra Raziye yardım dışarı çıkmış ve Yusuf ile Müslime beraber çalışmağa başlamışlardır. Bu sırada yar birdenbire çökmüş ve Yusuf ile Müslime toprak altında kalmışlardır.

Bu vaziyet karşısında Raziye soğukkanlılığını muhafaza ederek toprak altında inleyen kocasının ve Müslimenin üzerindeki toprakları kaldırmağa başlamıştır. Yusufun başı topraktan dışarı çıkınca bitkin bir halde bulunan Raziyenin elleri titremeğe başlamış derhal köye koşarak vak'ayı haber vermiştir.

Köyden bir çok halk vak'a yerine gelerek başı dışarıda bulunan Yusuf ağır yaralı ve Müslimeyi de ölü olarak toprak altından çıkarmışlardır. Müddeiumumî ve hükümet doktoru hâdisde mahallinde tahkikat yapmışlardır. Ağır yaralı Yusuf tedavi altına alınmıştır.

Küçük memleket haberleri

Çarşambada bir inek hırsızlığı — Çarşamba (Hususi) — Kazanın köyleri birinde bir sirkat hâdisesi olmuş. Fatma adında bir kadının 60 lira değerindeki ineği çalmıştır.

Yapılan araştırmalar sonunda mesruk hayvanın köyden Köse oğlu Mehmet tarafından çalındığı anlaşılmıştır. Suçlu hakkında takibata başlanmıştır da, Mehmet kaçtığından henüz ele geçirilememiştir.

Balıkesirde bir küğüğün cinayeti — Balıkesir (Hususi) — İzmirler mahallesinden Hasan oğlu 12 yaşında Akif Akıncılar mahalesinden Salih oğlu 11 yaşındaki İbrahim biçikle yaralanmıştır.

İzmit İnhisar idaresinde yeni tahviller — İzmit, (Hususi) — İnhisarlar Başmüdürlüğü yaprak bütün şubesi Amiri Hayrettin Mardin İnhisarlar müdürlüğüne, yaprak bütün şubesi muhasibi Rıza Anıl, Samsun bütün imalâthanesi muhasibliğine, yaprak bütün şubesi memurlarından Zeki Asol Aydın İnhisarlar Başmüdürlüğü yaprak bütün şubesi memurluğuna tayin edilerek yeni vazifelerine hareket etmişlerdir.

Çarşambada sühi şartları haiz olmayan kahveler kapatılacak

Çarşamba (Hususi) — Çarşambada sıhhi usul ve kaidelere uygun olmayan otel ve kahvelerin kapatılmasının temini için kaza belediyesi faaliyete geçmiştir. Kasabada mevcut otel ve kahvelerin belediye fen memuru tarafından ölçülerek kapatılacak olanlar şimdiden tesbit edilmiştir.

Dursunbeyliler biraz alâka bekliyorlar

Dursunbeyden yazılıyor: Garbî Anadolu'da Balıkesire bağlı bir kaza merkezi olan Dursunbeyin 107 köyü ve 2800 nüfusu vardır.

Güzel suyu, saf havası, yeşillik ve çam-lık manzarası çok güzeldir. Kazanın bir çok noksanları vardır. En başta ezanesi çok doktoru yoktur. 107 parça köy ve kasaba sakininin sıhhati mühmel bir vaziyettedir. İki sene evvel buraya epeyce ziyettirdi. Bir masrafı bir dispanser binası yapılmış ve 1500 liralık ecza levazımı getirilmiştir. Fakat eczacı ve doktorun bulunmadığı bir yerde bunların ne iş göreceğine akıl ermiyor.

Dursunbeyin üç nahiyesile 107 köyünde ancak üç mektep vardır. Mektepler, geçen sene dört tane idi. Biri fazla gelmiş olacak ki kapatmışlar.

Üç mektepte okuyan çocuk sayısı nihayet yüzden üç yüz, geride kalan binlerce çocuk ve 104 mektepsiz köyün müstakbel hali düşünülecek şeydir. 107 köyün bir çoğunda tek bir okuyup yazma bilen yoktur.

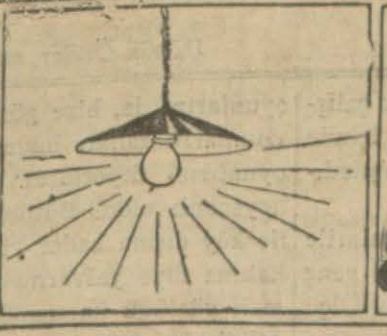
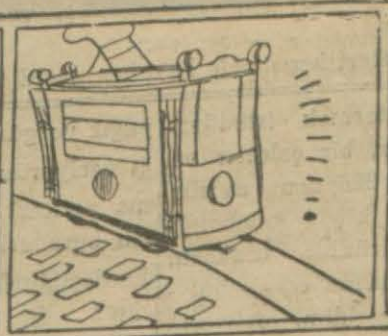
8-10 sene evveline kadar kerestecilik ve tütün ziraatı ile hayvancılık bu memleketi oldukça geçindiriyordu. Kerestecilik el işinden çıkmış fabrika ve geniş sermaye vadisine girmiştir. Afyon, İhradi masrafını korumadığı için ekimi seneden seneye azalmaktadır. Muhit tütün ekimine oldukça müsaittir. Fakat yalnız toprağın müsaadesi kâfi değil. Vasıflı tütün çıkarmak hususunda halk tamamen göreneksiz. Bu sebeplerden son defa hazırlanan tahdit projesinde burası memnu muntaka içine girmiştir. Ve Dursunbeyliler yegâne geçim vasıtaları olan bu üç işden de böylece mahrum kalmışlardır.

Muhit ormanlık, arazi kıraç, volkanik ve killi, kireçli, kırmızı toprağı muhtevirdir. Böyle bir yerde koyunculüğün inkişafına imkân yoktur. Sığır yetişir. Fakat bağüne kadar köylümüşe en ziyade randıman veren keçidir. Yeni orman kanunu ile bu da sönmüştür. Zira mahsulât köylümüşün güçlüğüle karnını doyuracak miktardadır.

Dursunbey önümüzdeki yıl anasona fazla ehemmiyet vermediği kararlaştırmıştır. Bu maksatla ekim mevsimine intizar tarlalarını hazırlamaktadır. Fakat köylü fakir olduğundan anason tohumunu tedarik etmekten âcizdir. İnhisarlar müdüriyeti veya ziraat bankaları yardım etmezse bu teşebbüs de fiiliyat sahasına geçmeden sönmüşe mahkûm olacaktır.

Dursunbey üzerinde ehemmiyetle durulmağa muhtaç bir kazadır. Geçenlerde kazaya gelen saygınlığımız bayan Sabiha da: (Çok ihmal edilmiş ve çok geri kalmış bir kazadır) demişlerdir.

Pazar Ola Hasan Eey Diyor ki:

— Hasan Bey şu fen adamlarının yaptıklarına bak.

... Bugün gördüğümüz tramvaylar...

... Elektrikler; hep onların eserleri. İnsanlar onların haklarını ne ile öderler?

Hasan Bey — Canlarile azizim! Çünkü zehirli gazları, çeşid çeşid silâhları icad edenler de gene onlardır.

KÖYLÜLER ARASINDA

YAZAN
Profesör Afet

Profesör Afet cumhuriyet bayramı günü geçid resmini seyredirken

Yaşayan tarih belgeleri içindeyim. Köylü anlatıyordu:

«Ankara vilâyatında dört Peçenek köyü var. Buraya Zir Peçeneyi derler.»

Köylülerin okul çocukları, dört aydır eğitimci olan kültür ordusu çavuşu, birçok köylü kadın ve erkekleri beraber olduğu halde köy içinde geziyoruz. Bahar herkesi kendisine çekmiş, güneşlerken çorap ören köy kadınları...

Nasılınsız soruma «Canımız sağ» Seni gördük daha iyi olduk. Hoş geldiniz diyorlar. Genç gelinin ördüğü çoraba baktım. «Bu örneği nereden aldın?» dedim. O beyaz dişlerini göstererek gülerken «ninelerimizden» cevabını verdi. Tarih kurumunun Alaca Höyük hafriyatında Antropoloji mütehassısı olarak çalışan yanındaki Bayana işaret ettim. Etilerde bulduğumuz altın avanın motiflei nasıl yaşıyor. Jeometrik resimlerin en muntazamı bu gelinin elinde binlerce senelik ceddinin yaşadığını ispat etmez mi?

Bir evin önünde durdum. Etilerin torunu olduğunu yüz çizgilerinde taşıyan ihtiyara sordum: «Dedelerinizden köyünüz için neler iştirdiniz?»

«Has türk olduğumuzu, buraların bildik bileli bizim olduğunu hep söylerlerdi. Biz de söyleriz.»

İhtiyarın güzel gelinleri bizi karşıladı. Kapalı avludan merdivenleri bulduk. Toprak sıvalı basamaklardan çıkıyoruz. Dam tarasaları üzerinde kovanlardaki arılar da onlar gibi durmadan işliyorlar.

O vızıltıyı dışarda bırakarak odaya girdik. Hahlarla örtülü sedirler hepimize oturmak için kâfi geldi. Tavana kadar yağlı yatak ve yorganlar ve işlemeli yastıklar gelinin çehizini ölçecek bir miyardı. Buna rafta dizili bakır kapları da ilâve etmek lâzım. Duvarlar pullu, işlemeli örtülerle donatılmış. Jeometrik motifler bunlarda daha çok. Sevimli ve güzel gelinin el emeği olan bu işler arasında kocasının büyük bir hatirasına da duvarda yer vermiş. Bir büyük vapur resmi. Kadınlardan biri izah etti: «Bampur denizde gidirmiş. İçinde her şey bulunmuş.» Arkadaşım Muazzez «deniz nedir, sen gördün mü» dedi. «Biz bilmeyiz onu iştirik. Ankarada da varmış onu görecek» diye sevincini gösteriyordu.

Önü tahta balkonlu bir eve girmiştik. Aynı tarz döşemeler yalnız vapur resmi yok. İç merdivenden inmeden balkona ilerledim. Köylülerden birisi ev sahibine selâmlendi. «Misafirlerimizi yürüdümünden çıkar.» Yürüdümünden toprak dama ve oradan da taş merdivenlere indik. Yolda küme küme bulunan köylülerle konuşuyoruz.

Muhtar beyaz sakallı birisini işaret ederek «en ihtiyarımız» dedi. Yaklaştım, hatırım sordum. Canımız sağ cevabı. «Peçenek ne demek bilir misin dede» dedim.

«Peçenek peçenekdir. Benim bildiğim biz buraya Doğu bölgesinden gelmişiz, derken eliyle de uzakları «doğuyu işaretliyordu. Has Türküz» Has Türklük bu köyde adeta bir parola idi. Bay eğitimci ilâve etti. «Biz Eti Türklerindeniz.» Muhtarın evinde oturduk. Köylü kadınlarla konuşuyoruz. Ayşe kadın torununa selâmlendi. «Akkız, misafirlere marş oku.» Çocuklar hep bir ağızdan on yıl marşını

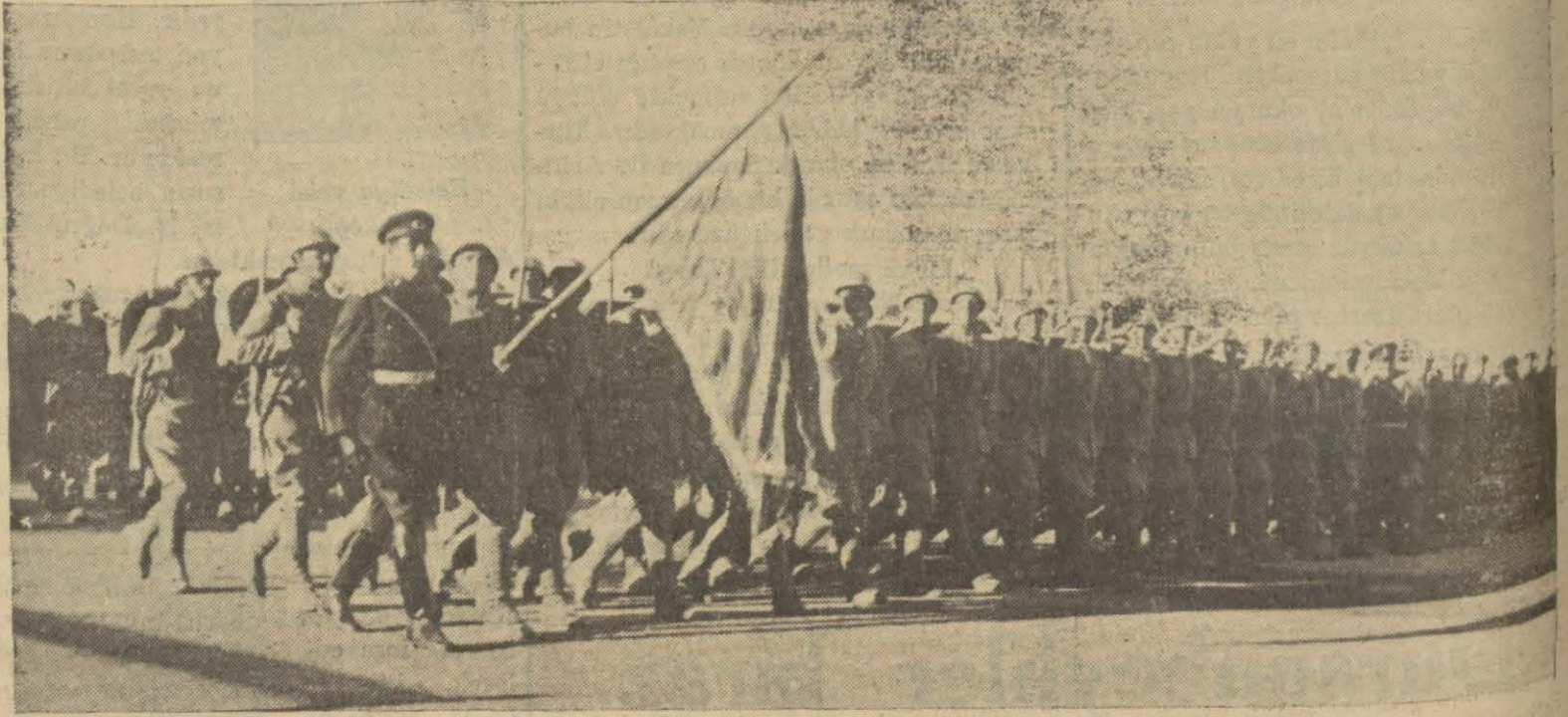
Ankaradaki geçid resminden intibalar

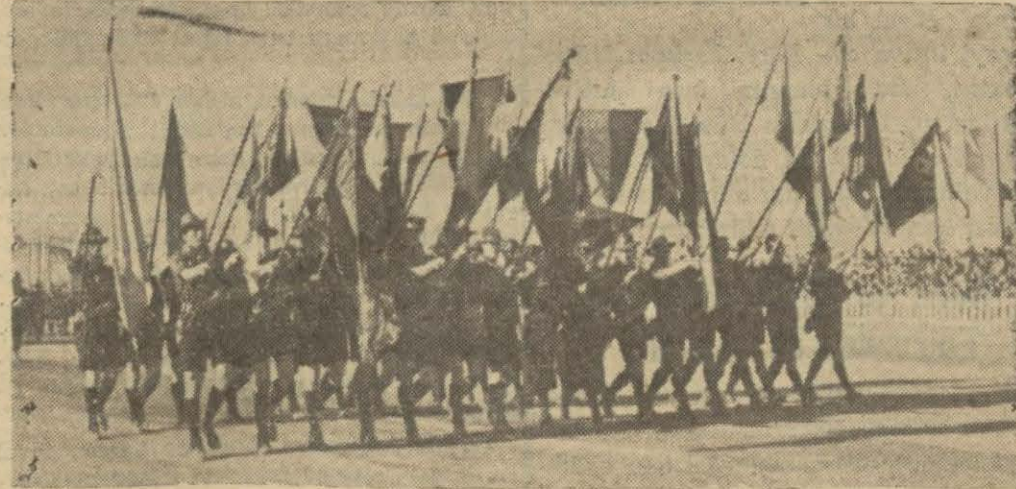
Atatürk muhterem misafirlerimizle beraber geçid resmini seyredereklerken

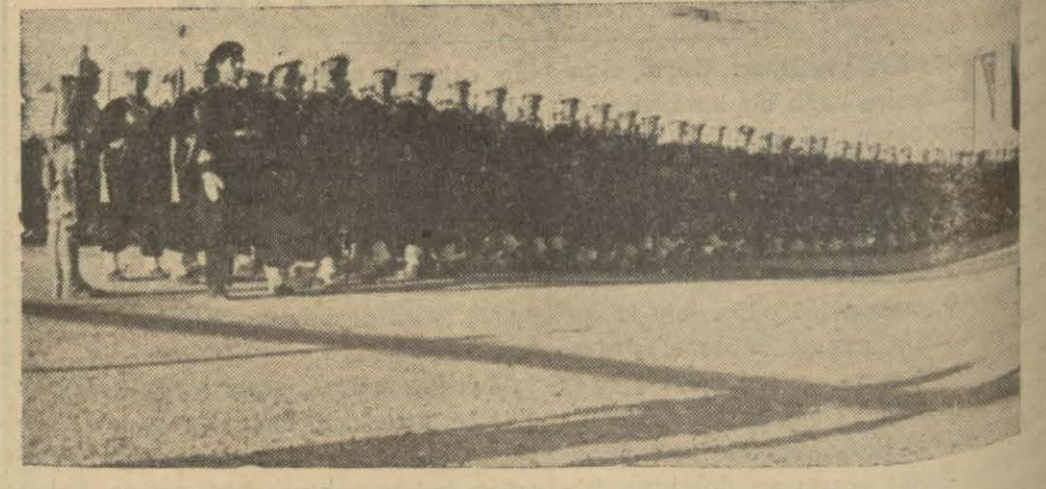
Piyade alayı geçerken

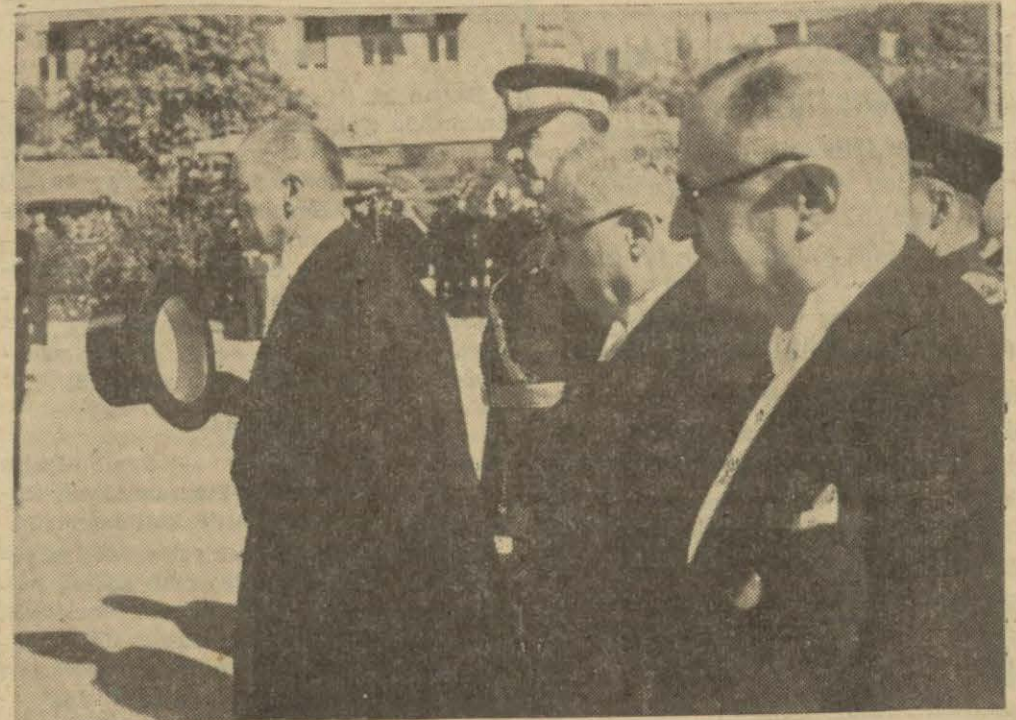
Kahraman piyadelerimiz Atatürk'ün önünden geçiyorlar

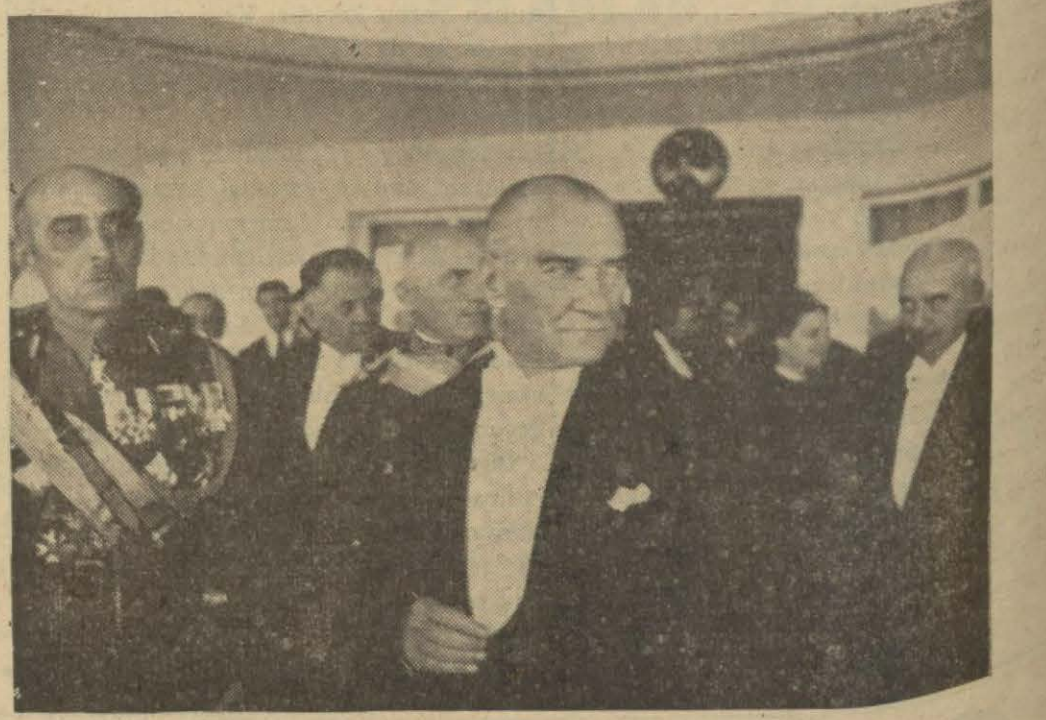
İzeller geçerlerken

Kahraman bahriyelilerimizin geçişi

Atatürk geçid resmi sahasına giderlerken

Büyük Önder, askeri heyetlerle beraber geçid resmini seyrediyorlar

okudular. Karşiki mahalleden davul sesi geliyordu. Ne var diye sordum.

Düğün var, davul dövürüyolar, diye cevap verdiler. Ben asıl antropometrik ölçü işimi yapmak istiyordum. Çünkü âletlerden ürkebilirlerdi.

Tarihten konuşmaya başladık. Eğitimci ilk okul tarih kitapları imdada yetiştirdi.

İçlerinden okumak bilen çocuklar analarına izahat veriyorlardı. Hele resimler daha çok işe yarıyordu. Nihayet anlattım

ki bu kitapları yazmak için bir çok çalışılacak lazımdır. Bir de bunların içinde ölçü işi yapmak var. Bunu iyi karşıladılar.

Öğretmen arkadaşlarımla yardımlarıyla iş pek çabuk ilerledi. Muhtarın evi genç köylü kadınlarla doldu ve boşaldı. Ölçü için istediğim adedi bulmuşum.

Su başında yemeğimizi yerken, kadınlı, erkekli köylü halkası etrafımızda idi. Davul ve zurna yamaçlarda gürültülü akisler yaparken, köy büyükleri onların

oyunlarını da, bize göstermek istediler. «Bunların zanatı budur, biz çaldırır ve oynatırız» diyorlardı. Köyden ayrılış heyecanlı oldu. Bütün köylü kalabalığı ile köy dışına kadar yürüdük. Bu akşam kalınız diye yalvarmalarına cevap bulmak güçlüğü karşısında idim. Muhtarın gelinlerinden biri yaklaştı. «Odamda, hamam içindeki dümbeleği görmediniz. Eğer kalırsanız gece çalar ve oynardık. Diyordu.

Güneşin akşam ışıkları, kızartısı bu

yağuz ve güzel yüzlere en büyük canlılığı veriyordu. Hepsini ile, bir günkü tanışma neticesi kırk yıllık ahab olmuştuk. Bu beraberlik ve kan kaynaşması irk kardeşliğinden başka ne ile temin olur?

İrk birliği insanları birleştiren en büyük âmildir. Bu kanaatım Peçenek köylülerinden ayrılırken bir kat daha sağlamlaşmıştı.

(Ulsun) tan

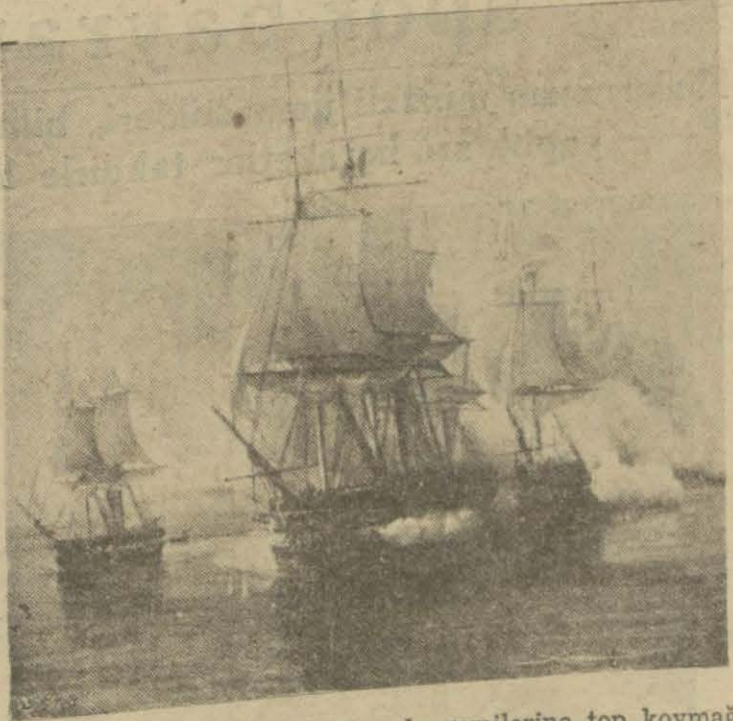
Tarihî tetkikler :

Donanmada topçuluk

24 Haziran 1340 da İngilizlerin Fransız donanmasına yaptıkları baskın sırasında Fransız gemisi Kristof'un provasından gök gürültüsünü andıran sesler yükseldi. Çünkü Fransızlar tarihte ilk defa olarak bu gemiye üç top koymuşlardı

Yazan: Turan Can

1340 senesiydi. İngiltere ile Fransa arasında (yüz sene harbi) başlıyalı üç sene olmuştu. Bu tam manasile bir taç ve taht gavgasıydı. Çünkü Kapet hanedanından (Güzel Filip) in - kadın tarafından - torunu olan İngiltere kralı üçüncü Edward, Fransa tahtına varis olduğunu iddia etmişti. Halbuki Fransada kız çocukların tahta çıkamayacaklarına dair bir kanun vardı. Bu itibarla Edward krallık hakkı tanınmamıştı.

Fransada Filip dö Valya kral bulunuyordu. İngiltere kralı da Fransadaki Güyen malikânesinden dolayı Fransa kralının tâbileri arasında bulunuyor ve usulen tâbiyet yemini yapıyordu. Edward önce bu yemini yaptı, fakat daha sonra Fransaya tâbi veya komşu memleketlerden bazı büyük şahsiyetlerin teşvikile yeminini inkâr etti. İşte yüz sene harbi 1337 de bu inkâr hâdisesi üzerine patlak verdi.

O sırada Fransanın kuvvetli bir donanması vardı. İngilizleri bir kaç mağlûbiyete uğratmış; hattâ İngiltere kıyılarına hücum için hazırlanıyordu.

İki yüzdenden fazla Fransız gemisi, haziran 1340 da, Holandanın küçük bir limanı olan Eklüzde yatıyordu.

Fransız amirale bunun tehlikeli olduğunu anlattılar:

— Burada kalırsanız hava İngilizlere müsaid olduğu için kurtulamazsınız.

Dediler.

Fakat amiral şu cevabı verdi: — Buradan gitmek istiyen utansın! Filhakika 24 haziranda İngilizler müthiş bir baskın yaptılar.

Kristof adındaki Fransız gemisinin provasından birdenbire gök gürültüsünü andıran sesler yükseldi. Dumanlar ve parıltıların sönemeyen bir an dehşet uyanıyordu. Bir gemide bu sesler ve bu şimşekler ilk defa olarak görülüyordu. Çünkü Fransızlar ilk defa olarak bu gemiye üç top koymuşlar ve ateş etmişlerdi.

Bu deniz harblerinde bir inkişâb ilân ediyordu. Rampa ederek ve boğazboğaza yapılan deniz harblerinden uzaklaşmanın ilk adımıydı.

Fakat bu ilk adım Fransızlara hiçbir şey kazandırmadı. İngilizler onları fena şekilde yakalamışlardı. Yüz altmış altı gemi ve gemilerdeki yirmi bine yakın asker bu mahvoldu... yahud esir düştü. Fransız amirali de ölüm derecesinde yaralanmıştı.

Bununla beraber Fransız gemisinin topları da İngilizleri büyük zararlara soktu ve bu nokta da denizcilerin bilhassa gözüne çarptı.

Ondan sonra İngilizler ve diğer deniz-

ci milletler de gemilerine top koymağa başladılar. Toplar terakki ettikçe harbler gitgide daha uzaktan yapılmaya başladı. Topların menzilleri o kadar uzadı ki bugün ufuktan henüz görünmeyen bir gemi bile topların güllerine hedef olabiliyor.

1372 de Raşel önünde gene İngilizlerle Fransızlar arasında yapılan deniz harbinde toplar biraz daha geniş mikeyasta kullanıldı. Ondan sonra gittikçe yayıldı. 1672 tarihine kadar eski harb usulü olan (rampa) devam etmekle beraber rampadan evvel toplarla düşmana mümkün olduğu kadar telefata verdirmek, şaşırtmak da en mühim harb kaidelerindendi. Ancak o tarihten sonra bazı vak'alar müstesna olmak üzere (rampa usulü) tamamile bırakılmış; deniz harbleri uzaktan top düellosu haline gelmiştir.

İlk zamanlarda topların muntazam araba ve kundakları yoktu. Gemilerin yan taraflarına mazgallar veya top delikleri açmak da henüz keşfedilmemişti. Bunun için toplar yalnız ön tarafa, yani gemilerin provalarına konurdu. Burada topları pek az miktarda sağa sola dirise etmek kabildi. Bunun için düşmana müteveccih olabilmek üzere geminin provasını o tarafa çevirmek lâzım gelirdi. Bu zaruret, düşmana daima borda nizami üzerinden hücum etmekten ibaret harb usulünü tafrik ettiriyordu.

Galer denilen büyük harb gemilerinin önlerine konulan üç toptan ortadaki büyük olurdu ve 32 librelilik yani 14-15 kilo ağırlığında taştan yuvarlak güllerle atardı. Diğer iki top küçüktü ve atıkları güllerle 2-3 kiloluktu. Gülle yerine cam ve kutu içinde demir parçaları atıldığı da çok olurdu.

Daha sonra gemilerin bordalarına mazgal ve top delikleri açılmaya başlandı. Böylelikle yanlara da toplar kondu. Bitabi bu hal yalnız provadan hücum zaruretini de ortadan kaldırdı; gemilerin iskele veya sancak bordalarını düşmana çevirerek harbetmeleri usulü umumileşti. Hattâ on yedinci ve on sekizinci asırlarda gemilerin toplarının yüzde doksanı yan taraflara tâbiye olundu. Üç kat üzer-

HÂDİSELER KARŞISINDA

Bir hakikat ve bir efsane

Evimin penceresinden sokağı seyrediyordum. Biri kız, öteki erkek iki küçük çocuk karşıki evin bahçesinde oyun oynuyorlardı.

— Acaba ne oyunu oynuyorlar? diye baktım. Ufak bahçe sandalyelerine oturmuşlardı. Ortalarında bir sandalye daha vardı. Ortalarındaki sandalyenin üzeri taşlarla, teneke kutu kapaklarıyla doluydu.

Erkek çocuk:

— Buyurun!

Dedi, kız çocuk:

— Siz buyurun!

Dedi. Sandalyenin üzerindeki eşya arasından içi boş yumurta kabuklarını aldılar; erkek çocuk:

— Şerefinize!

Dedi, kız çocuk!

— Şerefinize dedi.

Yumurta kabuklarını dudaklarına götürdüler.. Ve tekrar sandalyenin üzerine bırakırlarken yüzlerini buruşturdular.

★
Bir gece yarısı içkili bir lokantada iki erkekle, iki kadın gördüm. Yanlarında altın başlı iki yavru vardı. Erkeklerle kadınlar birbirini ardına kadehlerini boşaltırlarken yavrular da onları seyrediyorlardı.

★
Bu bir efsanedir:

Adamın evinin bahçesinde büyük bir duvar varmış. Çocuğu bu duvardan öteye geçememiş. Çocuk büyümüş. Terbiyeli, namuslu, temiz ahlâklı bir delikanlı olmuş..

★
Adama sormuşlar:

— Çocuğunu nasıl oldu da bu kadar terbiyeli, namuslu, temiz ahlâklı bir delikanlı olarak yetiştirebildin..

Cevab vermiş:

— Kabahatlerimi bahçeme yaptırdığım duvarın arkasında gizledim, ve çocuğum hiç bir gün onları görmedi.

★
Ismet Hulusi

rine üç sıra toplar konuldu. Bunlar Türk denizçliğinde (üç ambarlı) diye meşhurdur ve (110) top taşıyanları vardı.

★
Eski Türk donanmasında topların mevkilerinin tayininde bazı başkalıklar vardı.

Avrupalıların (galer) dedikleri ve şimdiki harb kruvazörlerine muadil olan gemi sınıfına Türk denizcileri (kadirga) adını vermişlerdi.

Kadirgaların baş taraflarına üç top konurdu. Ortadaki top büyüktü. O zamanın ölçüsüne göre bu topların ağırlıkları (40) kantar, yani 225 kilodan aşağı olmazdı. Uzunlukları 14-15 karış ve atıkları güllerle 14-15 kilo ağırlıktaydı. Bazılarına daha büyükleri de konurdu.

Ortadaki büyük topların yanlarına yani baş omuzluklarına konulanların uzunluğu on karış olur; (4-12) kiloluk güllerle atardı. Bunlar (Kavlar) diye meşhur olan uzun namlulu topların bir cinsiydi. (Klamber) derlerdi.

Eski devrin en büyük harb gemileri Venediklilerin (Galeazza) dedikleri ve bizde (Mayna) adı verilen kocaman ve ağır teknelerdi. Bunlarda ekseriyetle (24) top bulunurdu. Sekiz tanesi baş tarafa, dört tanesi kıç tarafa, on iki tanesi de bordalarının konurdu. Baştaki sekiz toptan ikisi diğerlerinden daha büyüktü ve (20) kiloluk güllerle atarlardı. Diğer altı toptan ikisi büyük toptun sağ ve soluna, dört tanesi de kasara üstüne yerleştirilirdi. Kıç taraftaki dört toptun ikisi omurgaya müvazi olarak ve ikisi de kıç omuzluklarına konurdu.

Bordaya konan toplar daha küçüktü. Bunların yerleri kürek aralarında ve çıkmalak üzerindeki muayyen ve müsavi noktalar idi.

Venedik kadirgalarında ise baş tarafa yalnız bir ağır top konurdu. Çapları küçük olan iki veya dört tane hafif topların bulundukları yerler, bordalarda küreklerin aralarıydı. Bazılarının kıçlarında da başlarında olduğu gibi birer tane ağır top bulunduğu görülmüştür.

Bununla beraber ancak üç beş yüz metre taş güllerle atabilen, iki gemi yaklaşırken ancak bir iki defa ateş edebilen bu topların zaferdeki rolleri ikinci derecedeydi. Rampa ederek düşmanı kancaladıktan sonra, kılıç, pala, balta, topuz gibi silâhlarla boğazboğaza yapılan harblerin ehemmiyeti on yedinci asrın sonlarına kadar devam etti.

"Ben bir tımarhane kaçkınıyım!",

Artık iş tımarhaneye girmeğe kalmıştı!

Polise kendimi deli diye yakalatacak ve maksadıma muvaffak olmya çalışacaktım. Fakat arkadaşlarım beni bu fikrimden caydırmıya çalışıyorlardı

Röportajı yapan: Faruk Küçük

(Tercüme ve iltibas hakkı mahfuzdur)

Nasıl delirecektim? Bir müessesenin camlarını mı indirmeli, yoksa sokaklarda garib garib hareketler mi yapmalı idim?

Okumağa başladım. Okudukça gözleri açılıyor, bir benim yüzüme, bir mektuba bakıyordu.

Mektubu bitirdikten sonra yeni baştan bir daha okudu. Tekrar bir daha okudu. Sonra yüzüme baktı. Dayanamadım:

— Aman Melik, dedim. Ne yazıyor?

— Şimdi onu bırak da söyle bakalım. Ne yaptın doktora?

— Hiç. canım sen şu mektubu tercüme etsene!

Melik okudu:

«Çok eski ve muhterem dostum Melik;

«Gönderdiğin hastayı kemali dikkatle muayene ettim. Kendisi Nevrasteni melankoliye mübtelâdır. Bu, ileride, hem kendisi, hem de etrafındakiler için tehlikeli olabilir. Nitekim bunun bir misalinî, bana karşı da gösterdi. Veronal almış. Kendisine bir de reçete verdim. Üç dört gün kullansın. Bu müddet zarfında siz muamelesini ikmal ettirerek kendisini bir tımarhaneye yattırınız. Bu, hem sizin, hem kendisinin, hem de etrafındakilerinin menfaati iktizasındandır. Hümmetlerim..»

Dr. Cezairliyan.

Yani doktor, benim, deli, hem de mutlaka bir hastaneye yatırılması icab eden tehlikeli delilerden olduğuma hükmetmişti.

Birdenbire aklıma geldi:

Acaba ben deli rolünü doktora yutturacak kadar mı güzel oynamıştım, yoksa hakikaten mi deliydim?

Evet, sakın ben deli olmayayım? Bu kadar hasta üzerinde tecrübe yapan bir doktorun yanılmasına nasıl imkân olurdu? O, mutlaka bende bir delilik izi bulmuştu..

O halde bende bir noksanlık vardı.

Tamamile deli değilsem bile, mutlaka beynimde bir arıza mevcuddu.

Ben deli olmuşum...

Ben deli idim...

Deli...

Zir deli!

Şakaklarım terliyordu. Başıma bir ağrı çökmüştü. Garib bir hissin tesiri altında bulunuyordum.

Melik soruyordu:

— Söylesene Faruk ne yaptın? Şaka maka bertaraf, sende galiba hakikaten bir şeyler var?

— Ne bileyim ben? İşte meşhur mütehassıs dediğiniz, hastadan bu kadar anlıyor.

— Yoo.. bak, Dr. Cezairliyan lâf söyleme.. gayet kıymetli bir doktordur o.. mutlaka sende bir şey bulmuş olacak.

Doğrusu şaşırılmış kalmıştım. Aklıma Voltaire'in Zadig adındaki piyesinden

bir sahne geldi. Romanın kahramanı Zadig'in sol gözünde bir çiban çıkar. Tedavi için Mısır'dan meşhur doktor Hennes'i getirirler. Uzun uzun muayene-neden sonra âlim doktor, çibanın sol gözde çıktığı için iyi olamayacağını söyler.

Fakat doktorun iddiası nilâfına, on beş gün sonra çiban kaybolur. Göz iyileşir. Bunun üzerine doktor Hennes, ilmi bir kitab yazarak nazari bir surette gözün iyi olmaması lâzımgeldiğini isbat eder. Bu şekilde mektuba inanmak lâzımgelirse, Doktor Cezairliyanın iddiasına göre ben şimdi, mükemmel bir deli idim.

Öğleden sonra Meserrette rastladığım Fuada reçete ile Meliğe yazılan mektubun tercümesini uzatarak:

— Al, dedim.

Fuad mektubu okudu. O da Melik gibi beni baştan aşağıya süzdü. Sonra:

— Şüphelerimde haklı imişim galiba, dedi. Sende mutlaka bir şey var. Hiç bir hastalık bulmasa, doktor böyle şeyler yazar mı?

— Yazmış işte!

— Nasıl muayene etti seni?

Muayenenin tafsilâtını anlattıktan sonra ilâve etti:

— Doktor Cezairliyan oynadığım oyunu tımarhaneye de oynıyacağım. Çıldıracağım ve polis vasıtasile resmen tımarhaneye sevkedileceğim.

— Faruk vazgeç vu sevdedan.. yapamayacağın işe burnunu sokma! Polis vasıtasile tımarhaneye girmek için insanın sahiden çıldırması lâzımdır.

— Ben de yalandan çıldıracağım değilim a?

— Faruk, tekrar ediyorum, bu işlerden vazgeç.. bir defa sahidin nasıl çıldıracağına?

— Basbayağı!..

— Nasıl basbayağı?

— Allah Allah.. bir deli ne yaparsa ben de onu yapacağım. Kendimi polise yakalatacağım ve boylıyacağım. tımarhaneyi..

— Polise kendini nasıl yakalatacağın?

— Amma da ahret suali soruyorsun ha! Polise kendimi deli zannettirerek yakalatacağım.

— Ne yapacaksın?

— Ne bileyim ben? Meselâ Taksim meydanında anadan doğma soyunacağım, bir müessesenin camını, çerçevesini indireceğim. Yahud sokaktan geçen güzel bir bayanın boynuna sarılacağım.

— Sana bir şey söyleyeyim mi? Bu kafa ile hareket edersen, tımarhane yerine hapishaneyi boylarsın..

(Arkası var)

GÖNÜL İŞLERİ

Kilit altında Saklanan genç kız

Lüleburgazlı okuyucularımızdan bir gencin yolladığı mektup bana hayret verecek bir hikâyeye öğretti, bu zat ayda kırk beş lira kazanan bir gençtir. Bir genç kızla sevişiyor. Kızı babasından istiyor. Baba, kızını bir başka adama vereceği için bu genci başından savuyor. Kız gizlice haber gönderiyor ve eğer beni senden başkasına vermek isterlerse varmam sana kaçarım diyor. Anası, babası bunu haber alıyorlar. Kızı bir odaya kilitleyorlar.

Bu arada genç erkek ye'sinden çalşamaz bir hale geliyor, işinden çıkıyor.

Şimdi bana:

— Biz ne yapalım?

Diye soruyor.

★
Bu asırda odaya kilitlenebilen bir genç kız herhalde çok uysal huyiu olmalıdır. Baba ve ananın insan üzerinde hudutsuz hakları vardır. Onlara itaat etmek borçtur. Ama bunun da derecesi olduğunu düşünmelidir. On sekizini bitirmiş her genç kız ebeveyninin da müsaadesini almak şartile kocasını kendi seçmekte muhtardır. Sevgiliniz sizinle evlenirse mes'ut olacağına kanidir.

Size gelir ve derhal resmi muameleyi yaptırır, evlenirsiniz.

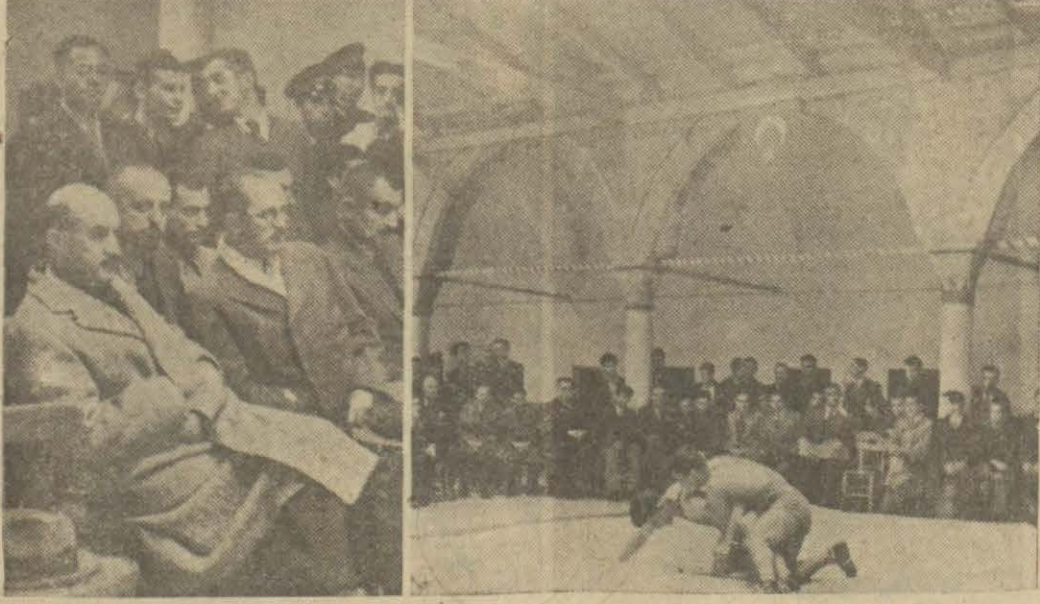
Kilit meselesine gelince; hiç bir baba kızını kilitlemek hakkını haiz değildir. Bu kilit icabında zabta marifetile de açılabilir.

TEYZE

Süleymaniye klubünün yeni binasında dünkü merasim

Muhittin Üstündağ: "Güreşi memlekete daha fazla yaymak için her mektepte bir güreş minderi buldurmalı!," diyor

Süleymaniye klübünde dün kü merasimden intioatar

Dün Süleymaniye klübünün Veznedarlarca tahsis edilen binaya nakli münasebetle binanın küşad resmi yapılmıştır. Merasimde güreş gösterilerine başlandı sırada vali Muhiddin Üstündağ da gelmiş, ve güreşin en heyecanlı bir safhasında bir muharririmize demiştir ki:

— Biz Türkler daha ufak yaştan güreşe başlarız. Bugün 7 yaşındaki ufak bir çocuktan 70 yaşındaki ihtiyarımıza varıncıya kadar güreşmemiş ve bu spora alâka göstermemiş bir Türk tasavvur edemiyorum. Ben de küçük yaşta yağlı güreşlere çok meraklı idim. Arkadaşlarla her zaman yağlı güreşler yapardık. Hatâ öyle anlar olurdu ki yağ bulamazdık. İçimizdeki güreş aşkını tatmin için yağ yerine vücudumuzu su ile ıslatarak için pratik yoluna giderdik. Şüphesiz bugünkü amatörler için yağlı güreş revaçta olmadığından böyle pratiğe de ihtiyaç ve lüzum kalmamıştır. Ancak ortada esef edilecek bir nokta vardır ki biz Türkler güreşin mucidi olduğumuz halde hâlâ Avrupalı antrenör getirmek ihtiyacını ve lüzumunu hissederiz. Maamafih eski devirde tereddide uğriyan bu an'anevi

sporumuz cumhuriyetin her sahada olduğu gibi bu sahada alâkasına mazhar olmuş, kudretli elemanlar yetişmeğe başlamıştır. Son olimpiyad ve Balkan güreşlerinde elde ettiğimiz neticeler bunun en bariz delilidir. Binaenaleyh sözümün tahakkuk edeceğinden hiç şüphe etmemektedir. Zin diyebilirim ki bizim Avrupadan değil, Avrupanın bizden güreş için antrenör istiyeceği günler pek yakında gelecektir. Güreşi memlekete daha fazla yaymak için iptidaisinden en yüksek mekteplere varıncıya kadar güreş minderi konmalı ve talebe her zaman için bu minderdlerden istifade etmeli ve bu suretle güreşe teşekkülâtı müsaid olmaları ayrıldıktan sonra diğerleri bütün tahsil müddetlerinde bu sporu ihmal etmemelidirler. Esasen bu maksadları temin ve gençlerin ruhundaki spor hevesini beslemek ve himaye etmek için bir de gençlik teşkilâtı lâyhası meclise sunulmak üzere hazırlanmış bulunmaktadır.

Muhiddin Üstündağ bundan sonra şehrin spor vaziyetine temas ederek şunları söylemiştir:

— Şu nokta bilhassa şayanı ehemmiyetli ki bazı küçük klüpler, Galatasa-

Peşte muhteliti bugün İstanbul muhteliti ile karşılaşiyor

Peşte muhteliti bugün ikinci ve son maçını Kadıköy stadında «İstanbul muhtelitle» yapacaktır.

İki hafta içinde yaptığı hususî idmandan sonra bugün sahaya çıkacak olan İstanbul muhteliti, henüz mevsim başında olduğu içindir ki bizi memnun edecek bir kuvvette değildir. Futbolcuların tam hazırlıklı ve formda bulunmadıkları bir sırada yapılacak olan bugünkü maç kuvvetli Macar takımı karşısında ümit edilen parlak dereceyi almamıza imkân vermeyecek olursa bundan dolayı ne idareciyi ve ne de futbolcuyla tenkide hakkımız yoktur. Takım halinde muhtelif klüplerin oyuncularını bir araya toplamış olan Peşte muhtelitinin bizi tatmin eden bir oyun göstereceğine hiç şüphe bile etmemek lâzımdır.

Uzun zamandanberi ciddi bir maç yapmamış olan muhtelit takım rast getirirse girişmiş olduğu bu işten, kim bilir, belki de zaferle çıkmak imkânını bulmuş olacaktır!.. Ö. B.

ray, Fenerbahçe gibi bazı büyük klüpler himaye gördükleri halde kendilerinin bundan mahrum kaldıklarından, fırsat buldukça şikâyet etmektedirler. Hiç şüphe yoktur ki her himaye bir enerji, bir randıman velhasıl bir muvaffakiyet karşılığıdır. Bu gibi klüpler emin olmalıdır ki çalışmalarında azamî gayeti gösterip muvaffakiyetler elde etmeğe başladıkları takdirde vilâyetçe yapılması lâzım gelen muavenet imkân dahilinde yapılacaktır.

Merasimden sonra klübün idare odasında hazırlanan masada davetilere çay ve pasta ikram edilmiş ve merasim samimî bir hava içinde nihayet bulmuştur.

Beyoğlu Halkevinde spor bayramı

Kızlarımızın müzikli jimnastikleri, bilhassa halkalarda yaptıkları hareketler takdirle karşılandı

Halkevi spor bayramına iştirak eden gençler

Beyoğlu Halkevi tarafından cumhuriyet bayramı münasebetile hazırlanan büyük spor bayramı dün Halkevi salonunda büyük bir kalabalık önünde yapılmıştır.

Müsamere Halkevi başkanı Ekrem Torun bir nutkile açıldı.

Güzide bir seyirci kalabalığına hitaben söze başlayan Ekrem Tor «Cumhuriyetin on dördüncü yılı münasebetile buradaki spor hareketleri yapıyoruz. Spor bedende, fikrin, ruhun ve ahlâkın tasfiyesine hâdim bir harekettir. Evimiz bu yolda dikkat ve inat ile yürümektedir.

Bu münasebetle Atatürkü minnet ve saygı ile yâdedirim.» Nutuk alkışlanmıştır.

Bayrak merasiminden sonra müsabakalara başlandı. 35 kızın hep birden yaptığı müzikli jimnastiklerin her hareketi teker teker alkışlanmıştır. Kızların âletli jimnastiklerde ve bilhassa halkalarda yaptıkları hareketler çok takdirle karşılanmıştır.

Erkekler arasında başlayan âletli jimnastikleri bu sahanın en emektar muallimi Mazhar tarafından idare edilmiştir. Muallim Mazhar ilk hareketi kendi yapmış ve hareketi talebelerin çalışmaları

takip etmiştir. Muallim Mazharın tam mihver olarak yaptığı yüksek hareketlerin onun muvaffakiyetini ilân eder şekilde dakikalarca alkışlanmak suretile karşılanmıştır.

Es krim ve boks gösterişleri de ciddi muvaffakiyetli olmuştur.

Günün en mühim hareketi Galatasaray - Halkevi arasındaki basketbol maç idi. Büyük bir mücadele içinde geçen maçı 32 sayıya karşı 40 sayı ile Galatasaray kazandı.

Kızların plâstik dansından sonra bu güzel güne nihayet verildi. Memlekette bir spor yeniliği yapan spor kolu başkanları Şakir ve kızları yetiştiren Müberrâ tebrike şayandılar.

Galatasaray B basketbol takımı mağlûp Cumhuriyet bayramı münasebetile Edirnenin Yavuzspor klübü ile basketbol maçı yapan Galatasaray B takımı 14 sayıya karşı 17 sayı ile mağlûb olmuştur.

Tekirdağlı Hüseyin

Hindli pehlivanla güreşmekten vaz geçti

Şehrimize gelen Hindli pehlivanın Mülayimle karşılaşmaktan sonra bugün için Tekirdağlı ile güreşmesi lâzım geliyordu. Tekirdağlı bundan başka bir münakaşaya neticesinde bugün aynı zamanda Mülayimle de karşılaşacağını söylemişti.

Pehlivan dün gece matbaamıza gelenrek Mülayime mağlûb olan Hindli pehlivan ile güreşmeyeceğini bildirmişti. Türkiye şampiyonu, bu kararına kendi mağlûb ettiği Mülayime mağlûb olan bir pehlivan ile karşılaşmanın doğru olamayacağına sebep göstermektedir.

Tekirdağlı Hüseyin Mülayimle tekrar karşılaşma bahsinde ise şunları söylemektedir:

— Buna hazırım. Mülayim bir tarih tesbit etsin, bir hayır kurumu menfaatine tekrar karşılaşalım!

GRİPİN

(Arkası var)

• Son Posta •nın edebî romanı

— 16 —

Yazar Halid Fahri Ozansoy

Gülsüme gelince, ruhunun bir uçurum gibi başdöndürücü, erişilmez bir derinliğinden gelen gizli ve müphem bir duygu ile yalnız Mahmurenin kendisine benzeyişinden vahşi, karanlık bir zevk duyuyor ve bazan kızını incittiği, öselediği anlarda bile sanki mazisinden intikam alıyormuş gibi bir şeyler hissediyordu. Hele son zamanlarda gittikçe Adnana karşı da böyle bir hırs beslemeğe başlamıştı. Onu vaktile, çocuktan anlaşılan, anlıyamyıyan, bu ateşli kadının sinirlerindeki alevde yanmak için, bunca yıl içinde bir gün bile kollarına düşmeyen, düşemiyen Adnan ya bir budala idi, yahud da?... İşte Gülsüm şimdi bu sualin cevabını arıyordu. Bu şüphenin ne dereceye kadar doğru olduğunu anlıyacaktı. Adnan erkeğe neden onu sevmemiş, hiç değilse onun kolları arasında bir gün, bir gece bile kendinden geçmek arzusunun duymamıştı? Erkek değil mi idi? Kanında kendi kadın damarlarını yakan alevden eser yok mu idi? bu, nasıl bir muamma idi! Yoksa, en müdhişi ve Gülsüme bir hakaret gibi en ağır geleni, yoksa Gülsüm, şu eski serserim belediye çavuşu kocasından başka bir erkeğe biraz hırs, biraz sevgi verebilecek

kıratta bir kadın değil mi idi? İşte Mahmureyi, kendi benzerini, otuz yıl evvelki modelini Adnana yollarken bu muammayı anlamak arzusu ile yanıyordu. Adnanın Mahmureyi sevmesi bir raz da kendisini sevmesi, kendisini özlemesi olacaktı ve işte o zaman Gülsüm, yıllardır geciken ve bugün sadece yolunu değiştiren ihtirasının intikamını bütün dehşetle ondan alacaktı.

Hele görsündü Adnan?... Gülsüm, tam zamanında Mahmureyi «Gel buraya!» diye geri çekecek ve sonra nasıl ötekinin ak düşen saçları karşısına geçerek ve ona aynaları göstererek çalın bir şeytan kahkahasıyla gülecek, gülecekti.

Hele beklesindi Adnan!.. Bu taze, bu bakir ve adetâ rüzgârın dokunuşile dalında kütürdiyen bir erik gibi körpe olan bu kıza onu nasıl ezdirecek, nasıl karşısında bozgun verececek ve bu gençliğin önünde inleye inleye onu nasıl süründürecekti!

İşte Gülsümün intikamı böyle görülmeye, işitilmeye bir intikam olacaktır.

Gülsüm, o günü düşünürken zevkinden titriyor, sonra yalnız boş odalarından birine koşarak, sırtüstü, yumuşak

bir sedire atılıyor ve ancak orada, gözlerini kapayıp, bütün vücudu sarsıla sarsıla bir gevşekliğe, bir ferahlığa doğru kayıyordu.

— VI —

Adnan, şimdi, son hafta içinde üstüne sınırlarını sarsan hâdiselerin verdiği yorgunlukla, yarı uykuyu andıran bir hülyaya kendini kaptırmıştı. Bu hülya biraz da sükkünü andırıyordu. Fakat her büyük fırtınanın başlangıcında olduğu gibi bu sükkünün da uzun müddet sürmeyeceğini ve bu aldatıcı durgunluğun arkasından gene o dehşetli ihtiras karşısının şuurunu altüst edebileceğini biliyordu. Bu bilgisi, onda, mukadderat sistemine kuvvetle inanan bir ilk ve orta zaman sofusu gibi yıllardır hep kendi içine gömülü yaşamasının verdiği bir tecrübeden doğmuş denebilirdi. Ne ise hüküm kader o olacaktı. Fakat iradesinin son bir frenile o felâketi geciktirmesine, o çöküşü hiç olmazsa bir müddet daha durdurmasına imkân yok mu idi? Adnan, bu ümidi de kaybederse artık yaşıyamyacağı ve belki de o son mukadder günü beklemeyen bu ruhi sefaletine kendi elile bir nihayet vereceğini gizli bir korku ile hissediyordu.

Şifa bulmaz bir hastalığa uğriyanların ilk çırpınış, ilk telâş ve heyecanları geçtikten sonra, yavaş yavaş, kendilerini hazin talihihlerine bir bırakışları vardır. Adetâ hissedersiniz ki içlerinde bir âlem tabaka tabaka çöküyor, bir ufuk siliniyor ve meçhulün, ebedî ka-

VALİDE SULTANIN GERDANLIĞI

YAZAN:
CEVAD
FEHMİ

— Abdülmuttalib beyin diğer iki zevcesinden çocukları olmamış mı idi?

— Hayır!

— Emin misiniz?

— Tabii.

— Neden tabii?

— Olsa hiç duymaz mı idik? Vasiyetnamede bunlara dair kayıt bulunmaz mı idi? Bahusus bu kadınların ikisi de zengindiler. Malları babama kalmıştı.

— Pederinizin bu garib vasiyetinin sebebini biliyor musunuz?

— Hayır.

— Bunun bir sır la alâkası yok mudur, dersiniz?

— Zannetmem.

Babam garib tabiatlı bir adamdı. Hayatında buna yakın çok şeyler yapmıştı.

— Bu sebebi bilen kimse mevcut değil midir?

— Hayır. Benim bildiğim vasiyetin harfi harfine yerine getirilmiştir.

— Demek bugün mezarın yerini sizden başka kimse bilmiyor.

— Bir de bekci Ahmed ağa!

— Bu Ahmed ağa sizleri tanıır mı?

— Mükemmel tanıır. Eskiden evimizde hizmet görürdü. Elinde büyütük demektir.

— Ya Kevser hanımı... Onu da tanıır mı?

— Tanıamaz olur mu?

— Peki Ahmed ağa nasıl oldu da mezarlık bekçisi oldu?

— Mezarlığın bulunduğu arazi babamındı. Ölümüne yakın bazı şartlarla burasını Ahmed ağaya bağışladı sanırım.

— Siz mezarın yerini hatırlamıyor musunuz?

— Hatırlıyorum.

— Bize tarif eder misiniz?

Nazan hanım bir kalem kâğıd istedi. Verdim. Bunun üzerine mezarlığın mükemmel bir krokisini çizdi. Ana yoldan epey uzakca olan mezarı kolaylıkla bulunabilecek bir şekilde tesbit etti.

Kâğıdı alan ve büküp cebine koyan Rıdvan Sadullah:

— Şimdi biraz da bize Letafet kalfa hakkında izahat veriniz! dedi.

— Letafet kalfa hakkında mı? Ne şekilde izahat istiyorsunuz?

— Bu kadının ailenizdeki mevki nedir?

— Size müsbet şekilde bir şey söyleyemeyeceğimden korkuyorum. Muhakkak olan bir nokta varsa o da aile halkından hiçbirinin onu sevmediğidir. Bunda onun bize karşı bariz şekilde soğuk davranmasının âmîl olduğunu da söyleyebilirim. Maamafih herkes kendisinden çekinirdi.

— Bu iki taraflı antipatiye rağmen onun hâlâ aranızda yaşamasına ne mana vermeli?

— Merhum babamın vasiyetleri arasında kalfanın hoş tutulması, ölünceye kadar aramızda kalması şartı da vardı.

— Buna emin misiniz?

— Evet.

— Peki, bu alâkaya sebeb ne?

— Hiçbir şey bilmiyorum.

— Sütüne, kalfanın sizin doğduğunuz senelerde bir altı ay kadar evden uzaklaştığını, sonra tekrar geldiğini, bu uzaklaşmaya kimsenin mana veremediğini söylüyor. Güya bu müddet zarfında Haseki hastanesine de girip çıkmış. Siz tabii bunları bilmezsiniz. Fakat bilâhare dedikodusunun yapıldığını duymadınız mı?

— Hayır, bunlardan hiç haberim yok.

— Kalfa haftada bir defa mutlak İstambul'a inermiş.

— Bakın burası doğru.

— Bu iş müayyen günlerde mi olurdu?

Her şey aklıma gelirdi amma, bir gün olup da zabıta ile adliyenin kapıma dayanacakları ve bana katillerin şeriki cürmü muamelesi edecekleri aklıma gelmezdi..

— Evet, cuma günleri.

— Sebebi?

— Hiçbirimiz bir şey bilmeyiz. Bütün merakımıza rağmen öğrenmeğe muvaffak olmadık.

— Kendisine sormadınız mı?

— Her soruşta bir başka şey söylerdi. Peki ama Rıdvan Sadullah bey, bu suallere sebeb ne? Yoksa kendisinden şüphe mi ediyorsunuz?

— Hayır hayır, usulen sorulan sualler. Fırsat düşmüşken size şu Erenköy hâdisesinin benim tahminim gibi cereyan edip etmediğini de sorayım. Mavi gözlüklü adam zevciniz Hüsnü beyi İhsan beyin tabancası ile katletti, sonra siz İhsan beyle beraber onu intihar et-

tiğini zannettirecek vaziyete koydunuz, değil mi?

— Evet, İhsan bahçeden isminin çağırıldığını duyup da odasından inince kimseyi bulamamış, odasına dönmüş, tabancasını aramış, ortadan yok olduğunu görmüş, şüphelenmiş. Beni uyardı. Beraber aşağı, kütüphaneye gittik. Zevcimi İhsanın tabancası ile öldürmüş olarak bulduk. Bu vaziyette şüpheler doğrudan doğruya İhsana tevceh edecekti. İntihar sahnesini ben düşündüm. Gene beraberce ağzından bir mektub uydurduk. Cesedi de yazıhanenin önüne naklettik.

(Arkası var)

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Muhammen kıymeti

Lira Kr.

204 18	Boğaziçinde İstinyede Kürkübaşı mahallesinin Mehmetağa sokağında eski 36, yeni 7 No. lu arsının nisf hissesi.
743 90	Ortaköyde Uncu sokağında eski 46, 48, 50, 52, yeni 38, 40, 42, 44 No. lu fırın, dükkân ve hanelerin 1/16 hisseleri.
103 20	Fındıklıda Perizathatun mahallesinde Kalafat sokağında 6 No. lu iratlı arsının 2/16 hissesi.
111 20	Kasımpaşada Gazlıhasan paşa mahallesinde Orta sokakda eski 14-16 yeni 8-10 No.lu üstünde odalı dükkânın 1/3 hissesi.
216 20	Hasköyde Turşucu mahallesinde Fabrika sokağında 7 No. lu üç oda bir sofa ve bahçeli hanenin nisf hissesi.

Yukarıda yazılı gayri menkullerin mülkiyetleri peşin para ile satışı 1/10/937 tarihinden itibaren 31 gün müddetle açıkta tutmaya çıkarılmıştır. İhalesi 1/11/937 pazartesi günü saat 15 de komisyonla yapılacakından taleplerinin % 7,5 pey paralarile mahlûlât kalemine gelmeleri. (6635)

HOLANTSE BANK-ÜNİN
KARAKÖY PALAS
ALALEMCI HAN

CARİ HESAPLAR
*
TİCARİ KREDİLER
*
İHRACAT ve İTHALÂT
FINANSMANI
*
VADELİ MEVDUAT
*
ESHAM ve TAHVİLÂT
MUHAFAZA ve İDARESİ
*
KİRALIK KASALAR

HOLLANDSCHE BANK UNIE N.V.
ROTTERDAM-AMSTERDAM

«Son Posta» nun Hikâyeleri

Muhtıra defteri

Çeviren: Falk Bercmen

Elindeki küçük kokulu, yumuşak deftere baktı..

Nasıl olduğunu bilmeden, yaka düğmesinin düşmüş olduğunu gördü. Açılan yerden ensesinin üşüdüğünü duydu. Yaka düğmesi küçük mencek bir şeydi ama mühimdi.

Birden gömlek sanki aşağı düşer gibi oldu. Ensesini çıplak zannediyordu. Bu vaziyetle adetâ komik bir hal almıştı. Böyle düğmesiz ve gömlekten kaymış bir yaka ile gezmek hoş bir şey değildi.

Bir mağazaya doğru seğirtti. Tam bu sırada gözü yerde duran küçük bir muhtıra defterine ilişti. Ve eğilip onu aldı.

Bu ince zarif bir defterdi. Hemen dört posta pulu büyüklüğünde iri parmakları arasında onu evirip çevirdi. Avucunda sahibesinin güzel ve nermin elini tutuyor gibiydi.. çünkü bu küçük karnenin derisi o kadar yumuşaktı ki.. üstelik baygın bir koku da burnuna dolmuştu.

Elindeki küçük kokulu, yumuşak deftere baktı; gözünün önüne uzun boylu, zarif bir kadın belirdi. Bu anda sanki tahayyül ettiği bu kadını kucaklıyormuş gibi kendinde sonsuz bir zevk duydu..

Bu biraz çılğınca bir tahayyüldü..

Yürüdü.. mukavemetsiz birecessüs beynini kurcaladı. Defteri açıp akumak.. Birinci sayfayı çevirdi.. orada, bir kadın ismi bulmak ümidile gözleri titredi. Hiç bir isim yoktu.

Diğer yaprakları çevirmeğe başladı. Yapraklar çevrildikçe burnuna dolan koku çoğalıyordu.

İlk sayfalardaki yazıları okudu:

«Pazartesi: Saat üçte; terziye.. sonra pasta siparişi.. saat dört buçukta; Robert-akşam; allece bir arada yemek..»

Sah: Saat on birde; masajcıya.. üçte parka.. dört buçukta Robert..

Çarşamba: Galeriye.. sonra gömlek için kumaş. Üç çift çorap.. dört buçukta Robert..»

Her sayfada, tiyatro, çarşı, pastane, park akşam yemekleri, süvareler ve saire doluydu. Fakat her sayfada hergün saat dört buçukta muhakkak Robert vardı.

Yalnız perşembeyle pazar müstesna.. perşembeyle pazar kadının ziyaret günleriydi galiba.. veyahut o gün aile toplantıları yapılıyordu. Şüphesiz bu günlerde kadını, Robert serbest kalamıyordu. Lâkin diğer günlerde, her zaman dört buçukta beraberdi.. Bu Robert ne kadar sevilirdi böyle!

Tanımadığı bu Roberte karşı nedense bir antipati duymağa başladı. Onu şöylece tahayyül ediyordu: Kıvrık saçlı, kısa bıyıklı biçimsiz bir şey.. kadınların kendisine düşkün olmasından gurur duyan çapkın bir tip..

Defteri sonuna kadar okuduğu halde kadının ismine rastlayamadı. Fakat aşağı yukarı kadının bütün hususiyetlerine işina olmuştu. Saçlarını hangi berbere yaptırıyordu. Eldivenlerini.. gömleğini,

Defteri kocasının elinden alırken kadın:

— Bugün terziye gideceğim.. sonra pasta ısmarlamağa.. daha sonra da, dört buçukta mektebe, Roberti almağa gideceğim..

Yarınki nüshamızız:

Detektif Bürosu

Yazan: Yaroslav Hâşek

Rusçadan çeviren: H. Alaz

NEOKALMİNA

GRİP - NEZLE - NEVRALJİ BAŞ ve
DIŞ AĞRILARI - ARTRİT ZM

Yıldız Sarayında 33 sene Bir Haremağasının Hatıraları

Yazan: Ziya Şakir

Namık Kemal, Mithat paşaya "Sizin emrinizle cehenneme bile giderim, fakat padişahın iradesile helâya bile gitmem," diye bağırmıştı

Mitat paşa, Osmanlı ordusunun harb kabiliyetine güveniyor, Rusya ile bir harb zuhur edecek olursa; mutlaka galib gelineceğine kani bulunuyordu. Onun için, (kanunu esas) ilânına vesile olacak, siyasi bir zafer kazandığı gibi; Rusyaya karşı da askerî bir zafer kazanarak namını bütün bütün ebedileştirmek istiyordu.

Mitat paşa, bu fikirde yalnız değildi. Abdülhamidin eniştesi ve Tophane müşiri Damad Mahmud Celâlettin paşa ile serasker Redif paşa da aynı fikirde idiler. Onlar da; son zamanlarda siyaset dedikodularına düşen, ve daha hâlâ Sultan Murada tarafdarlık hisleri güden halkı oyalamak için, Mitat paşayı teşvik ediyorlardı. Bu paşalar; bir harb patladığı zaman, memleketin maruz kalacağı felâketi düşünmüyorlardı. Sultan Murad tarafdarlarından çekindikleri için; her ne pahasına olursa olsun; Abdülhamidi saltanat makamında tutmak istiyorlardı. Mitat paşa, zekâsına rağmen büyük bir gaflet gösteriyor; bir taraftan, şahsî hissiyatına kapılarak, diğer taraftan da Damad Mahmud ve Redif paşaların tesiri altında kalarak (şiddetle mukabele) tarafını iltizam ediyordu.

MİTAT PAŞANIN BAŞINA İNEN FELÂKET DARBESİ

Bu hengâme arasında, bir gece Damad Mahmud paşa telâş ile Abdülhamidin huzuruna girmiş:

— Aman efendimiz, Hakani sabık Murad efendinin tarafdarları, gene mecnunane teşebbüslere başlamışlar.. diye; söze girişerek; aldığı malûmatı aynen nakletmişti.

Bu malûmata nazaran, şair Namık Kemal bey, hariciye kâtibi Avlonyalı İsmail Kemal bey, maarif müsteşarı şair Ziya bey bazı gençler de beraber olmak üzere, Beyazid meydanında Misafirhane Askerî (1) binasının bir odasında toplanmışlar, bir encümen yapıyorlar. Aralarında verilen karara göre, İstanbul münevver gençlerinden ve kıbar zâdelerinden mürekkebe olmak üzere (Millet Askerî) namı altında hususî bir fırka teşkil edeceklermiş. Bunun riyasetini de, Mitat paşaya kabul ettireceklermiş.

Abdülhamid, Damad Mahmud paşanın verdiği bu malûmatı, büyük bir heyecanla dinlemişti. Fakat, çarçabuk kendini topluyarak:

— Mademki mesele, henüz tasavvur halinde, fi'len teşebbüse geçilinceye kadar sükûnet gösterelim.

Demişti. Damad Mahmud paşa, çıkıp gitmişti. Lâkin Abdülhamid; mütemadiyen düşünmekten, o geceyi uykusuz geçirmişti.

Abdülhamidi en ziyade düşünceye sevkeden cihet, şurası idi. Namık Kemal bey, şair Ziya bey, bunlar, Sultan Muradın eski dostları ve Mitat paşanın da her gece içki meclisinde beraber bulunduğu perestîşkârları idi. Bunlar Sultan Muradı tekrar tahta getirmek isterlerdi. Fakat, sabık padişahı (mecnundur) diye tahttan iskat edenlerin en başında bulunan Mitat paşa; bu hareketinden nasıl ric'at edecekti?

Abdülhamid o gece; esvabcıbaşı İsmet bey, ve kahvecibaşı Mahmud efendi ile bu mesele etrafında epeyce derdestiği gibi, ertesi gün de mabeyn başkâtibi Said beyle uzun uzadıya müzakereye girişmişti. Neticede; birkaç gün sükûnetle, hâdisata intizar edilmesine karar verilmişti.

Birkaç gün geçer geçmez, alınan haberler teyyit etmişti. Misafirhane Askerî'de bir defter açılarak asker kaydedilmeye başlanmıştı. Bu deftere kay-

(1) Şimdi, (dişçi mektebi) nin bulunduğu bina.

dolanlar, bölük bölük toplanıyorlar; doğruca Mitat paşanın konağının önüne giderek:

— Yaşasın Mitat paşa! Varolsun, milletin babası!

Diye nümayişler yapıyorlardı. Abdülhamid, bunu haber aldığı zaman, öfkesinden çıldırarak hale gelmişti. Derhal serasker Redif paşayı çağırarak:

— Misafirhane Askerî'de toplanan encümeni, derhal ilga edeceksin. Deftere kaydolunanları da gönüllü asker sıfatıyla hududlara göndereceksin.

Diye irade etmişti. Redif paşa, derhal bu iradenin tatbikine girişmişti. Evvelâ, misafirhane-deki encümen riyasetine hitaben:

«Her ne şekilde olursa olsun, asker kaydetmek salâhiyeti, ancak ciheti askeriyeye aiddir. Makâmî seraskeriden mezuniyet alınmadıkça, hiçbir şahıs ve teşekkül hesabına asker kaydedilemez. Binaenaleyh, teşkil ettiğiniz encümeni dağıtınız. Gönüllü yazılmak isteyen hamiyetli gençleri, doğruca makamımıza yollayınız.»

Diye, bir tezkere göndermişti. Sonra

da, gönüllü kaydolunanların defterlerini istemişti.

Namık Kemal ve zabıtların tesirleri altında bulunan gençler; derhal toplanmışlar, Mitat paşanın konağının önüne giderek:

— Biz, Babı Seraskeri idaresinde askerliği kabul etmeyiz. Biz, millet askeriyiz.. diye bağırarak nümayişlere başlamışlardı.

Mitat paşa; bu gidişle meselenin bir vahamete sürükleneyeceğini anlamıştı. Binek taşına kadar bizzat çıkarak:

— Hükümet namına verilen emirlere itaat lâzımdır. Derhal dağılın. Arzunuz, düşünülecektir.. diye, genç nümayişçileri dağıtmıştı.

Bu hâdis; bir saat geçmeden Abdülhamide aksetmişti. Mitat paşa, Babıaliye gitmek üzere tam konağından çıkacağı zaman, üçüncü mabeynci Yusuf bey gelerek bir iradei seniye getirmişti. Abdülhamidin bu iradesi, (Namık Kemal ve Ziya beylerin, münasib birer memuriyetle, derhal İstanbuldan uzaklaştırılması) merkezinde idi.

(Arkası var)

Resimli fıkra müsabakamız

Son Postanın kış mevsimi programını tesbit ederken sadece günün vak'ası, makalesi, hikâyesi, romanı kâfi değil, biraz da eğlence lâzım, diye düşündük, bu düşünce ile bir müsabaka tertib ettik, bu müsabakanın esası şudur:

Müsabakanın esası

Meşhur Bekri Mustafanın 40 tane fıkrasını seçtik. Her fıkra için bir resim yaptırдық. Fıkralara 1 den 40 a kadar, fıkraların resimlerine de gene (1) den (40) a kadar numara koyduk. Hergün bu fıkralardan ve resimlerden birer tanesini dercedeceğiz. Fakat bu resim o gün çıkan fıkranın değil, ya daha evvel çıkmış, yahut ta daha sonra çıkacak bir fıkranın resmi olacaktır.

Müsabaka bitince okuyucularımızdan soracağız:

— Hangi resim, hangi fıkranın?

Siz de bize meselâ (40 numaralı resim, 1 numaralı fıkranın, 4 numaralı resim 17 numaralı fıkranın, 14 numaralı resim 38

numaralı fıkranın V. S.) diye bildirecek. Bu fıkralar ve resimleri de gazeteden kesip listeye bağlayarak bize göndereceksiniz.

Bu suretle siz okuyucularımız hem güzel bir fıkra okumuş, hem güzel bir resim görmüş, hem de bir müsabakanın verdiği heyecanın zevkini tatmış olacak-sınız.

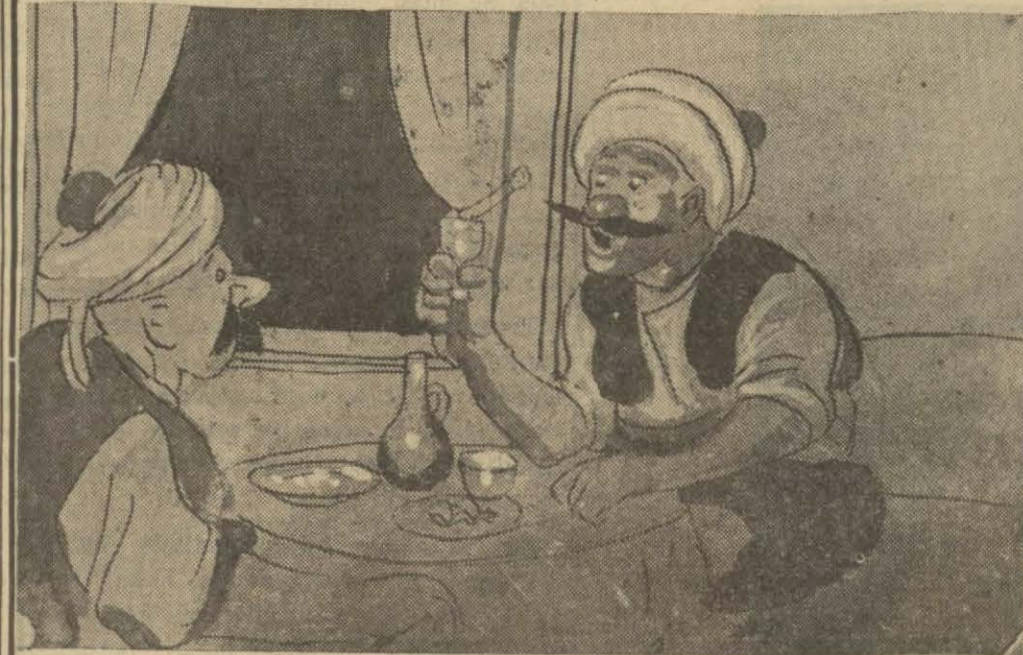
Mükâfatlar

Bu müsabakada kazananlar arasında 75 okuyucumuza para mükâfatı vereceğiz. Mükâfatların listesi şudur:

1 kişiye	100 lira
1 »	50 »
1 »	25 »
1 »	10 »
8 »	5 er lira
63 »	2 şer buçuk lira

Mükâfat kazanan okuyucuları noter tayin edecektir. Müsabakamıza 29 gün evvel başladık. Otuzuncu resim ve fıkrayı aşağıda bulacaksınız.

Resim : 30

Fıkra : 30

Cenazeye sarhoş gidilir mi?

Bekri Mustafa bir gün bir cenazeye sarhoş olarak gitmiş. Görenler:

— **Yahu, demişler, cenazeye de sarhoş gelinir mi?**

Bekri cevap vermiş:

— **Beni başka halde görse tanımaz, sonra cenazeme gelmedi diye belki ruhu muazzab olur.**

Denizlerin Makyaveli Kaptan Bum - Bum

Çeviren: Ahmed Cemaleddin Saraçoğlu

Düşman denizaltı gemisi yavaş yavaş battı, sahildeki balıkçılar da denizde kolaçıyan ve boğulmamaya çalışan tayfalarını toplamaya seğirttiler

Tahtelbahire (800) metre sokulduğumuz zaman bize:

— Milli bandıranızı çekiniz!.. işaretini çekti.

Ben bu işarete hiç ehemmiyet vermedim ve serdüme:

— Tahtelbahirin üzerine yavaşca kır!.. emrini verdim. Dümen o kadar hafif kırılmıştı ki rotamız belli belirsiz meylettirdiğimizi kimse farkedemedi. Mâhaza yavaş yavaş ilerlemekte devam ediyorduk.

Düşman denizaltı gemisi işaretini yeniden tekrarladı:

— Milli bandıranızı gösteriniz!..

Hava çok durgun ve sakin olduğundan tahtelbahirin dirislerindeki işaret filâmaları dalgalanmıyor ve sarkık bir halde duruyordu. Binaenaleyh bunları bilhassa uzaktan okumak müşküldü. Yalnız düşmanın ne demek istediği bence malûm olduğundan daha filâmaları görmeden ne sormak istediğini anlıyordum. Maamafih ikinci işaretten sonra düşmanı cevabsız bırakmak muvafık olamayacaktı. Harbe girişmek için ise biraz daha yaklaşmak icab ediyordu. Vakit kazanmak için:

— İşaretinizi görüyorum ama okuyamıyorum!.. işaretini kaldırdım.

Bu cevabıma İngiliz bahriyelileri işareti filâmalarını açık görünecek bir hale getirmek suretile mukabele ettiler. Bunun üzerine:

— Görüldü!.. işaretini kaldırdım ve mizana direğimizin gizine Alman harb bandırasını çekirdim. Yalnız bu bandıra o kadar kirli bir şeydi ki uzaktan bunu tanımak imkânsızdı.

İngilizler bu pis bandıralı mendebur şilebi tezyif ve istihza ile süzerlerken biz mütemadiyen ona doğru yaklaşıyorduk. Nihayet (600) metre sokulduktan sonra:

— Başla ateş!.. kumandasını verdim.

Denizaltı gemisinin güvertesinde yirmi kadar bahriyeli vardı. Bunlar ateş açtığımız görünce birbirini çığnercesine kumanda kulesine doğru atıldılar. Birkaç da güvertedeki topun başına seğirtmişlerdi. Lâkin onlar daha topa ermeden evvel obüslerimizden birisi topa tam bir isabetle yapıştı ve perişan etti.

Mermilerimiz düşman denizaltısının saç bordasına arkası arkasına yapıyor ve infilâk ediyordu. Artık kumanda kulesinde ve kıç tarafta güllerimizin husule getirmiş olduğu delikler gözle görülecek kadar çoğalmıştı.

Makinelerim staper etmiş bir halde tamam altı salvo ateş ettirdim ve bu salvoların hemen hepsi hedefe isabet etmişti.

Şimdi, düşman denizaltı gemisi, yavaş yavaş batıyordu. Tahtelbahirin battığı yer pek derin olmayıp ancak on, on beş metre umkunda su vardı. Binaenaleyh tahtelbahirin battığı noktadan geçip bir çift deniz bombası attığımız zaman bu bombalar teknenin o kadar yakınında patlamış olmalı ki birkaç saç levha suyun yüzüne kadar fırladı.

İngiliz denizaltısının mürettebatından birkaçı su yüzünde kulaç atıp duruyordu. Seyir zabıtları bu adamları göstererek:

— Bu herifleri toplayıp esir edelim mi kumandan?.. diye sordu.

Koya bir göz gezdirdim. Baktım ki, balıkçı kayıkları denizaltının batmış olduğu noktaya doğru ilerliyorlar. Zabıtime döndüm ve:

— Görüyorsunuz ya! Balıkçılar yetiştirler! Üsera, içinde bulunduğumuz şartlar dahilinde bize engel vermekten başka bir fayda temin edemezler. Balıkçılar olmasaydı, tabii bu zavallıların boğulmalarına göz göre göre seyirci kalamazdık ve onları kurtarırdık. Şimdi mademki balıkçılar onları denizden çıkarıyorlar, bırakalım ne halleri varsa görsünler!

Bu üçüncü muvaffakiyetten sonra «Kristiyanya» su gitmeğe artık lüzum görmedik ve cenuba dönüp yeni muvaffakiyetimizi amirale bildirdik. İn-

gilizler bilmiş olsalardı ki kendilerine bu oyunları oynayan kadim dostları «Lauterbah» tir, kim bilir ne kadar kızarlar, ve köpürürlerdi?..

Her halde beni ölü veya diri olarak tutup getirene vâdettikleri para mükâfatını birkaç misline iblâğ ederlerdi. Binaenaleyh benim ne ne olursa olsun düşmanların eline sağ olarak düşmemekliğim lâzımdı. Çünkü (Singapur) isyanından sonra vâdetmiş oldukları mükâfat daima başımın üzerinde asılı bir tehlike olarak durmakta olduğundan beni asacaklarında şüphem yoktu. Halbuki ben, bilhassa asılmak suretile ölecek kadar hayata henüz küsmüş değildim.

«Anholt» koyunu terkettikten biraz sonra Alman ve İsveç vapurlarından mürekkebe bir kafileye rastgeldik. Bunlar İsveç distroyerlerinin himayesi altında cenuba doğru seyrediyorlardı.

Ticaret bayrağı çekip ben de kafileye iltihak ettim. Bu suretle nazari dikkati celbetmeden ve hakiki hüviyetimizi lâyikile gizlemiş bir halde yeniden Baltık denizine dahil olduk.

İkinci kaptana:

— Bu kafile içinde pek sakin ve rahat bir sefer yapacağız dedim. Ve bunu söylediğim zaman cidden samimi idim. Lâkin bununla beraber icab eden ihtiyat ve teyakkuz tedbirlerine müraacatten de geri durmamıştım. Toplarımız daima dolu ve ateşe hazır bir halde idiler. «Sund» boğazına girerken bir Alman hattı harb zirhlisi ve müteaddid distroyerlerle karşılaştık.

(Arkası var)

Bir Doktorun Günlük Notlarından

PAZAR

(*)

Saçkıranın tedavisi

Evvelâ umumî tedavi lâzımdır. Yani geçen defa saçkıranın umumî sebeblerini sayarken birçok umumî hastalıkları saymıştım. Başta frengi olmak üzere asabi hastalıklar, barsak ve karaciğer hastalıkları, kansızlık, farti meşguliyet gibi sebebleri ortadan kaldırmak lâzımdır. Diş çürüklerinin saçkıran husulünde kabul edilmiş olan büyük rolünü unutmamak lâzımdır. Ağzıda çürük diş varsa derhal çıkartmalı ve hasta diğeri tedavi ettirmelidir.

Bundan sonra mevzî tedavi gelir: O da muharriş maddelerdir. Meselâ hasta olan sakal kısımlarını iyice tıraş ettikten sonra kızarmış bir halde iken üzerine hafif bir sürüş ile bazı hamuzat kulandırılır. Bunların orada husule getirdiği mevzî tahriş dolayısıyla hakikaten bir müddet sonra kılların yeniden çıkmaya başladıkları görülür. Evvelü kıl ar ayva tüyü gibi ince olarak başlar sonra tabii bir hale gelir.

Her halde bu şimdi saydığımız şikâdetli yarasız ve çibansız saçkıran sarî deşildir. Dahili ve mevzî sebeblere merbuttur.

Bir de saçlara ve sakallara ârız olan yaralı ve çibanlı saçkıran vardır. Bunun adına trikofiti derler.

Bundan da yarın bahsederiz.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıtırıp kolleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Nöbetçi

Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Sarım). Alemdarda: (Abdülkadir). Beyazıdda: (Cemil). Samatlıyada: (Teofilos). Eminönünde: (Salih). Necati. Eyüde: (Arif Beşir). Fenerde: (Hüsamettin). Şehreminde: (Nâzım). Şehzadebaşında: (İ. Halli). Karagüm-rükte: (Suad). Küçükpazarda: (Necati Ahmed). Bakırköyünde: (Merkez).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklal caddesinde: (Kanzuk). Dairede: (Güneş). Topçularıda: (Sporidis). Tak-simde: (Nizamettin). Tarihaşında: (Nihad). Şişlide: (Halk). Beşiktaşta: (Ali Rıza).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalar ekileri:
Boğaziçide: (İttihad). Sarıyerde: (A-Üsküdar). Kadıköyünde: (Saadet, Osman Hü-lüsi). Büyükdada: (Şinasi Rıza). Hay-belide: (Tanaş).

Kusurlarımız

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

sına ve paketlerini dizilime yerleştir - mesine bir mana yoktu.

Fakat ben, bu dalgınlığı ihtar etme - ği nezaketsizlik telâkki ettim ve ezilen dizlerimi biraz oynatarak kendisini ikaz etmek istedim. Sert, sert yüzüme bak - tı. Ve parmaklarını biraz daha gevşete - rek paketleri dizilime biraz daha yer - leştirdi.

Yükünü dizlerime bıraktığı için âdeta rahat bir nefes aldı. Bu hareketi sını - rime dokundu. Başımı kaldırdım. Ve:

— Affedersiniz bayan, dedim. Paket - lerinizi dizilerimden çeker misiniz? Başının arkasına doğru giydiği küçük ş - pka, Simone simonvari toplanmış saç - larının kestane rengini bütün parlaklı - ğı gösteriyordu. Greta Garbo biçimi a - nınmış kaşlarını kaldırdı, Marlene Diet - riche benziyen gözlerini kısıtı ve Joan Crawford gibi boyanmış dudaklarını bü - zerek:

— A! Ne olur sanki? dedi. Siz oturu - yorsunuz, biz ayaktaız, eziliyoruz. Pa - ketin ipleri de parmaklarımızı yara ctti. Biraz dayadıksa, dizlerinizi kırmadık ya! Ne samimiyet, değil mi? Yaptığım çığlıktan doğrusu ben utan - dım.

★

Hususi bir dairede bir muamele takib ediyordum. Yaklaşılması icab eder bir işe herüz yaklaşmamıştım. Sıramı bekliyordum. Önümde bulunan genç ba - yan işe yaklaşınca memur ters ters yüzüne baktı ve:

— Ne istiyorsun? diye sordu.

Önümdeki bayan, bu «sen» hitabını ya - dırgamadı. Besbelli dairelerde muamele takibine alışık olacaktı. Yavaş bir sesle istediklerini söyledi. İsteddiği şey omır - cak bir şeydi galiba.. Memur vazifesi ic - abı ona:

Bayan yanılmışsınız. Bu iş burada gö - rülmez (...) ye kadar zahmet edeceksi - niz.

Ve ilh gibi bir söz söyleyeceğine, sesi - nin tonunu biraz daha yükselterek:

— Şaşayım senin aklına, dedi. Bu iş için mi buraya geldin? Maşallah, maşal - lah! Amma da kafa varmış sende!

Baktım. Bayan hiç aldırış etmiyor. Ku - zu gibi bir sesle:

— Peki nereye gideyim? diye soruyor - du.

Muhaverenin sonunu dinliyemedim. Aynı muamele maruz kalmaktan kork - muştum. İşimi takibden vaz geçerek çık - tım.

★

Belki inanmazsınız... Çünkü inanılacak şey değildi: Bu vak'aya ben bizzat şahid oldum. Kendi gözlerimle Kadıköy vapu - runun alt kamarasında gördüm:

Alt salon oldukça kalabalıktı. Benim oturduğum sıranın karşısına uzun boylu kırkık bir adam geldi, oturdu.

Üstü başı temizdi. Belli ki köylü de ğil, şehirli ve birinci mevki yolculuk ya - pacak hayat seviyesine ulaşmış bir va - tandası.

Oturduktan iki dakika sonra cebinden bir küçük paket çıkardı, onu açtı. Bu pa - ketin içinde bir çift yeni çorab vardı. Büyük bir sükunetle çorabın ipliklerini kopardı, çorabı tersine çevirdi, aya ğa gi - yebileceği bir hale koydu.

Sonra gene aynı sükunetle eğildi ve bü - yük bir ehemmiyetle sağ ayağının iskar - pininiğ sonra da çorabını çıkardı ve ye - ni çorapları aya ğına geçirdi, iskarpinini ğiydi, bağladı. Derken sıra sol aya ğa gel - mişti. Onun iskarpinini de çıkardı. Ona mada çorabını geçirdi. Yeniden iskarpinini da çorabını çıkardı. Ona elindeki kü - çük kâğıda sararak cebine attı.

Ben hayretten büyümüş gözlerle ona bakıyordum. Sonra gayri ihtiyari nazar - larımı ondan çekerek etrafıma çevirdim.

Etrafta bu hayretime iştirak etmesini istediğim başka nazarlara şaşar gibi kat etrafımda bu manzaraya şaşar gibi bakan kimse yoktu. Yanımda oturan ş - şman bir adam ağzını dişçi karşısına gibi açmış, elini yarısına kadar bu ağzın içi - ne sokmuş. Habire dişinin arasında kal - nemiş bir şeyi tırnaklarıyla çıkarma ğa ç - amıştı. Gösterdiği bu manzaranın kim - seyi rahatsız edip etmeyeceğini, iğrendi - rip iğrendirmeyeceğini düşünmüyordu bile!..

Karşıda oturan bayan da çamurlu l - stikleriyle sıranın üstünde koşan küçük ç - oğülle şakalaşyordu. Öbür tarafa bak - tım; orada elli yaşlarında kadar görünen

edilen tipte bir zat var: «Eh dedim, bu manzara, her halde onun sinirine dokun - muştur.

Fakat dikkat edince gördüm ki o da pek işin farkında değildi. Bir elile mi - desinin üstünü oğuşturuyor ve dalgın gözlerle meçhul bir noktaya bakıyordu.

Gözlerimin onun gözlerini arıyan mu - azzid bakışlarında galiba bir cazibe pey - da oldu. Çünkü benim mevcudiyetimi fark bile etmemiş olan zatın bakışları bana çevrildi. Ve tam bakışları bana ç - virirken de gayet yüksek bir tonda ge ğir - di. Sonra yaptığı bu hareketi bir «esta ğ - furullah» demekle ortadan yok etti ğin - den müsterih olarak gözlerini yumdu ve galiba uyuma ğa başladı.

★

Medeni irsanların en fazla tiksindikle - ri ve en fazla sınırlarına dokunan şey, işte bu lâübaliliktir. Artık, bizim memle - ketimizde de bu lâübalilik göze batmak - ta, sinire dokunmakta ve tiksindimeler ya - ratmaktadır.

Memleketin eriştiği seviyeye lâyık ol - mak isteyen her insana bu nevi lâübali - liklerden çekinmesini, korunmasını tav - siye etmek zamanı gelmiştir.

Suat Derviş

İta'ya ile Fransa Arasında yeni Bir vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Yin etmemesinin sebebi de imparator - lu ğu tanımaktan içtinap etmesidir. Zi - ra yeni sefir itimadnamesini, İtalya kralı ve Habeşistan İmparatoruna tak - dim etmek mecburiyetinde kalacaktır.

Diğer taraftan, iyi haber alan siya - sı mehaffide söylendiğine göre İtalyan sefiri, dün Radikal - Sosyalistlerin kon - gresinde hariciye nazırı Delbos ve mec - lis reisi Heriot tarafından İtalyayı imâ ederek söylenen nutuklardan dolayı geri çağırılmıştır.

Delbos, bu nutkunda Fransanın Ak denizdeki ticaret yollarının müdafaa - sında pek azimkâr hareket edeceğini bildirmiştir.

Heriot ise beynelmilel karışık vaziy - tetten bahsederek:

— Acaba Majork adalarında yalnız İspanyol bayrağı mı çekilmiş bulun - yor, şimalî Afrika ile Pantaleria ada - larında acaba ne gibi hâdiseler cere - yan ediyor, Cebelüttarik bo ğazı acaba henüz serbest sayılabilir mi?

Demiş ve acı acı şikâyetlerde bulun - muştur.

Bazılarına göre, bu sözler sefirin ge - ri çağırılmasına sebep olmuştur.

Majorka adasında

Palma - de Majorca 30 (A.A.) —

Havas ajansının muhabiri bildiriyor: «İspanya harbinin başlangıcından beri ilk defa olarak biri Havasın mu - habiri olmak üzere iki gazeteci Ma - jorka adasını ziyaret etme ğe muvaf - fak olmuşlardır.

Havas ajansının muhabiri, adayı iki gün dolaştığı halde İspanyollardan baş - ka hiç kimseye tesadüf etmediğini be - yan etmiştir.

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL

31 Birinciteşrin 937 Pazar

Ö ğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk muskisi, 12.50: Hava - dis, 13: Beyo ğlu Halkevi gösterit kolu tara - fından bir temsil.

Akşam neşriyatı:

15.30: Taksim stadından naklen Macar muhtellit futbol maçı. 18.30: Plâkla dans muskisi. 19: Bimen şen. 19.30: Konferans: Selim Sırrı Tarcan (İnsanlar ve arkadaşları ta - Aksel Munte). 20: Necmi ve arkadaşları ta - rafından Türk muskisi ve halk şarkıları. 20: 30: Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20: 45: Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk muskisi ve halk şarkıları, (saat 21). 21. 15: Orkestra. 22.15: Ajans ve borsa haberleri. 22.30: Plâkla sololar, opera ve operet parça - ları.

Operatör - Urolog

Dr. Mehmet Ali

İdrar yolları

hastaneleri mütehasısı. Köprübaşı
Eminönü han, Tel: 21915

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

S. Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

Romen Başvekili bu akşam gidiyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

vekil Celâl Bayar, Fransa büyük e ğisi B. Ponset, bütün vekiller, Riyaseticum - hur seryaveri, kalemi mahsus müdürü, Balkan antantı elçileri, hariciye yüksek memurları tarafından teşyi edilmişler - dir.

Ekselâns Tataresco ile Başvekil Celâl Bayar harekete hazır olarak beklemekte olan trenin önüne geldikleri vakit as - kerî fanfar Romanya milli marşını ve arkasından Türk milli marşını çalmış ve bir müfreze asker selâm resmini ifa ey - lemştir.

Bay Tataresco, yarın akşam doğru İ - stanbuldan hususî bir vapurla Köstence - ye hareket edecek ve pazartesi günü saat 10 da Bükreşe varmış bulunacaktır.

Dost Başvekilin Türk matbuatına beyanâtı

Ankara 30 (A.A.) — Dost ve müttefik Romanyanın muhterem başvekil ek - selâns Tataresco saat 19 da Ankarapalâsta Türk matbuat mümessillerini kabul et - miştir.

Ekselâns Tataresco, Türkiyeyi ziyare - ti münasebetile Türk gazetelerinin gerek şahsı, gerek Türk - Romen dostlu ğu et - rafında yaptıkları hararetili neşriyattan dolayı Türk basınına teşekkür etmiş, ken - disini şükran borçlusu bildiğini söylemiş ve aşağıdaki beyanâtı yapmıştır:

«Ankarayı ziyaretim, muazzam eserile bütün dünyanın bihakkin hayranlığını celbeden Reisicumhur Atatürke tazimat - ta bulunmak, ve yüksek salâhiyeti ve bü - yük tecrübesi memleketin resanet bul - ması işinde mühim bir âmil olan Başvekil Celâl Bayar ve mesai arkadaşlarıyla te - mas etmek fırsatını bana vermiştir.

Balkan antantı çerçevesi içinde, bütün faaliyetlerinde, emellerinde ve temayül - lerinde olduğu gibi aynı sulh, emniyet ve istikrar siyasetini sebatla takip et - mekte olan Türkiye ile Romanya arasın - daki münasebatın samimiyetini kaydet - me ğe lüzum görmüyorum.

Uzun zaman tazyik altında kalan hayat kuvvetlerinin inkişafı için zarurî olan müşkül teşkilât ve tarsin eserini tahak - kuk ettirmek hususunda gerek Türkiye, gerek Romanya aynı derecede bu sulh ve bu emniyete muhtaç bulunuyorlar.

Türkiyeden ayrılırken, muazzam iler - leyişinde Büyük Şefinin yaratıcı de hâ - sile yürüyen çalışkan ve kıyasatlı bir milletin parlak faaliyet ve tezahürlerinin itminan verici bir intibasını götürüyo - rum.»

Ekselâns Tataresco, Başvekil Celâl Ba - yarın Bükreşi ziyareti esnasında, Türk matbuat mümessillerini de oraya davet etmiştir.

Başvekil Celâl Bayarın Romen gazetecilerine Beyanâtı

Ankara 30 (A.A.) — Başvekil Celâl Bayar Rador ajansı vasıtasile Romen matbuatına aşağıdaki beyanatta bulun - muştur:

Sizin vasitanızla dost ve müttefik memlekete hitab ederek başvekil Tata - rescunun bize yaptığı ziyaretle bu bay - ram günlerindeki sevincimin bir kat da - ha arttığını beyan etmekle bahtiyarım.

Romen ve Türk milletlerinin birbirine olan ciddi muhabbetlerinin yeni olma - dığını dün akşam söylediğim vakit siz de işittiniz. Filhakika, Türkler ve Romen - ler ferdi münasebetlerinde kolayca bu - luşub hiç zorluk çekmeden anlaşabiliyor - larsa bu birbirlerini iyi ve çok zaman - danberi tanıdıkları içindir.

Dost ve müttefik Romanyanın müm - taz Başvekilile ilk defa temasa geliren, eski bir ahbab ile görüşüyormu - şum gibi tathî bir his altında kaldım. Başvekil Bay Tatarescoda açık ve sa - mimî konuşan, vazih ve enerjik dü - şünceli bir devlet adamını buldum. Tek rar buldum diyebilirim. Ve dostum A - ras ve ben görüşmelerimizden yalnız memnun olmakla kalmadık, bu müm - taz siyaset adamının bu görüşmelere verdiği cereyandan derin bir zevk duy - duk. Ben şahsen, esashî bir sulh ve sük - unet âmilî telâkki etti ğim Balkan An - tantının hararetili taraftarıyım. Bu asil davada Bay Tataresco ile benim tama - mile anlaşmamız mukadderdi.

Çünkü her ikimiz de memleketleri - miz için bir sulh ve cihanşümül anlaş -

Dün neşredilen resmî tebli ğ

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Bu ziyaret esnasında ekselâns Ta - taresco Reisicumhur Atatürk tara - fından kabul olunmuştur.

Diğer taraftan, Bay Tataresco, Ce - lâl Bayar ve Tefvik Rüştü Aras ara - sında mükâlemeler olmuş ve bu mük - âlemeleler esnasında iki memleket devlet adamları beynelmilel vaziyet - in muhtelif veçhelerini tetkik et - mişler ve Balkan antantı memleketle - rini birbirine bağlayan sıkı rabıtala - rın bulunduğu sulh ve milletlerin teş - riki mesai davası uğrunda semereli gayretler sarfedilmiş olduğunu müş - ahasade eylemişlerdir. Bu görüş ve menfaat mutabekati ilerisi için de müştereken tahakkuk ettirilecek fe -

yizli bir çalışmaya imkân verebile - cektir.

Türkiye ile Romanya arasında ti - caret münasebetleri de bir noktâ na - zar teatisine mevzu teşkil etmiş ve bu noktâ nazar teatisi, iki memleket a - rasındaki mübadele işinin daha iyi bir tarzda kurulması hususunda Türk ve Romen devlet adamlarının besle - di ği azmin müşahedesini mümkün kılmıştır. Ve mevcut ticaret anlaşma - larının düzeltilmesine yakında Bük - reşte tevessül olunması kararlaştırıl - mıştır.

Ekselâns Bay Tataresconun ziyareti iki müttefik memleket arasındaki dostluk bağlarının sağlamlığını bir ke - re daha müşahadeye imkân vermiş - tir.

Bütün iltirapların çaresi

ALGOPAN

Başı ve dişî ağrıyanlara, nezlesi ve kırıklığı olanlara, Romatizma ve bel ağrılarına

Senelerdenberi tecrübe edilmiş en tesirli ve zararsız ilâçtır.

Daima ismine ve madenî kutulardaki markasına dikkat. Taklitlerinden sakınınız. Her eczanede bulunur.

Nafia Vekâletinden:

10 İkinciteşrin 937 Çarşamba günü saat 15 de Ankarada Nafia Vekâleti Mal - zeme Eksiltme Komisyonu odasında 2200 lira muhammen bedelli 9000 adet tel - graf fincanı demiri açık eksiltmeye konulmuştur. Bu eksiltmeye aid şartname ve sair evrakı Vekâlet Malzeme Müdürlüğünden parasız olarak verilir. Muvakkat teminat: 165 liradır.

İsteklilerin 10 İkinciteşrin 937 Çarşamba günü saat 15 de Komisyonunda bulun - maları lâzımdır. «3979» «7241»

EFES BANK Ltd.

TÜRK SOSYETESİ
SERMAYESİ 500,000 T. Lirası

Merkezi: ZONGULDAK

Her türlü Banka Muameleleri

Eski: (Zonguldak Yardım Bankası).

ma içinde, bir refah devri gözetiyoruz. Benim için bu, büyük Şefimden ald - ğım direktiflerin tatbikinden başka bir şey değildir ve şunu da biliyorum ki dost ve müttefik Romanya mufahham hükümdarının münevver sevk ve id - aresi altında milletlerin saadet ve refah larının müvellidi olan aynı beynelmile - lel teşriki mesâi yolunu takip etmek - tedir.

Türk - Romen dostluğunun sağ lam - lığı bir kere daha tezahür ettiği bu - günlerde dost ve müttefik milleti bü - tün kalbimle selâmlarım.

Başvekil Celâl Bayar, Balkan An - tantı davasına yaptıkları müzaheret - ten dolayı Romen matbuatına hararetili teşekkürlerini bildirmişlerdir.

Romen matbuatının neşriyatı

Bükreş 30 (Rador ajansı bildiriyor): — Bü - tün gazeteler, Türk milli bayramına ve Ro - manya Başvekilî Tataresco'nun Ankara se - yahatine müteaddid sayfalara tahsis etmiş - lerdir.

Atatürk'ün resmile tezyin edilmiş olarak çıkan Ünversul gazetesi diyor ki:

Türk milleti, Cumhuriyetin 14 üncü yıl - dönümünü kutulamaktadır. Başvekil Tata - resco ile Genel Kurmay Başkanı General Sichi'tin, bu şenliklere Ankarada iştirak et - mek suretile, Türkiye ve Romanya arasında mevcut sıkı dostlu ğu ve her iki memleketin bu dostlu ğu Balkan Antantı çerçevesi için - de dalma muhafaza etmek ve gittikçe daha fazla kuvvetlendirmek azmini bir kere daha tebarüz ettirmektedirler.

Türk devleti kadar çabuk surette iyide doğru değişmiş devlet pek azdır. Reisicumhur Atatürk'ün yüksek azmi, hâkimliği ve ener - jisi, eski Türkiyeyi terakki yolunda modern bir devlet haline kalbeden yeni prensleri

çerçevesi için durmadan yürüyen inkişaf ge - raltini tam surette hazırlamıştır.

Balkan Antantı çerçevesi içinde, Türkiye, bütün diğer müttefikleri gibi, tam bir sulh siyaseti takip etmektedir.

Fakat, büyük asker Atatürk, memlekete - ne aynı zamanda, kuvvetli, iyi tehzatlı ve vazifesini müdrük bir ordu vermiştir. Bu or - du, hâkim bir siyaset ile birlikte, Türkiyeyi sulh müdafileri arasında kuvvetli mühim bir unsur haline getirmiştir. Umumi harbi ta - kib eden değişiklikler devrinde, yeni Tür - kiye, vatanına hizmet etmeye ahdetmiş bir büyük adamın azminin ve hâkimliğinin ne - lere kadar olduğu parlak bir delildir.

Dimineatza, «Sulh yolunda» başkılı baş makalesinde diyor ki:

Türk milleti tarafından mümessillerimiz gösterilen hararetili hüsnü kabul, Romen kalblerinde derin aksiler tevlid eylemiştir.

Kemal Atatürk'ün yüksek idaresi altın - da Milletler Cemiyetine bağlı modern Tür - kiye, bir kuvvetli ve Romanya, bu kuvvetin dostluğunun kıymetini takviye eylemekte - dir.

Lupta diyor ki:

29 teğrinlevel bayramı, Atatürk'ün bü - yük ismine daima sıkı surette bağlı kala - caktır. Atatürk, tarihin ve harblerin burak - tığı anızdan modern ve kuvetli bir devlet vücuda getirmiştir.

İsmet İnönü'nün ziyareti

Ankara 30 (A.A.) — Sabık Başvekil İ - smet İnönü Ankarapalasa gelerek Romanya Başvekilî Ekselâns Tatarescoya ziyaretlerini lade etmiştir.

ERTUĞRUL SADİ TEK

TIYATROSU

(AKSARAY) da

Bugün, saat 15 de

(BİR AVUÇ ATEŞ)

Vodvil 3 Perde

Bu gece saat 20,30 da

(ÇAMURDA ZAMBAK)

Yarın gece (KADIKÖY - SÜREYYA) da

HASAN

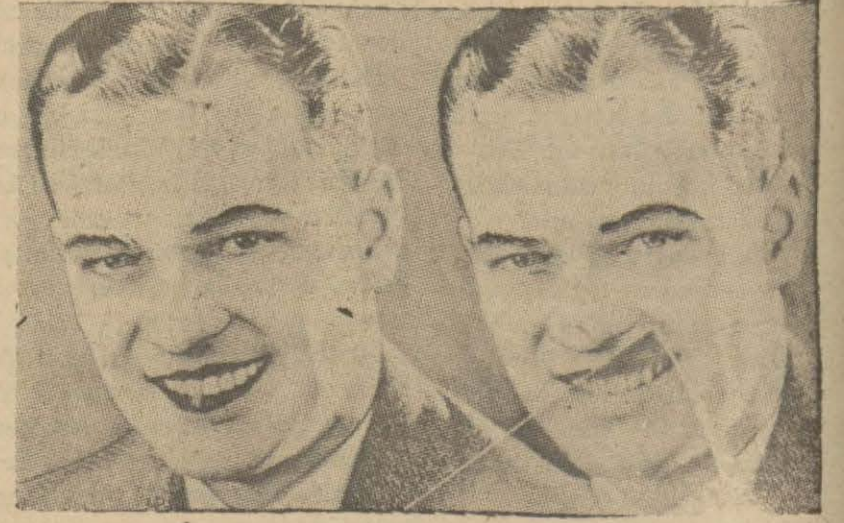
Günde bir
defa
**HASAN
DANTOS**

diş macunu
ile dişlerinizi
temizlerseniz, ömrünüz
müddetince dişleriniz
sağlam ve inci gibi
parlak ve beyaz
kalır.

Dişleriniz çürü-
mez, diş etleri-
niz kanamaz.

Tüp 7,5, dört misil 12,5
en büyük 20 kuruştur.

RADYOLİN ile
Niçin dişleri mutlaka sabah, öğle
ve akşam her yemekten sonra
günde 3 defa fırçalamak lâzımdır?

Çünkü geceleri ağız guddelerinin ifrazatı dişler ve diş etleri dolmuş - tur; çünkü yemekler, sigara ve kahve gene aynı tesiri yapmıştır. Binaena - leyh dişleri hergün 3 kere - bilhassa yemeklerden sonra - ve herhalde bol «RADYOLİN» ile fırçalamak ve temizlemek şarttır. Bu sayede dişler de, ağızda da sağlığı ve sağlamlığı güzelliği garanti edilmiş olur.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa

RADYOLİN

ile dişlerinizi fırçalayınız.

Siz de bu kremden şaşmayınız!

KANZUK
BALSAMIN KREMİ

DİKKAT:

KREM BALSAMIN

nev'i vardır.

KREM BALSAMIN

Ötedenberi tanınmış hususi vazola - rında satıldığı gibi son defa sureti mahsusada imal ettirdiğimiz gayet sık ve beraber taşımağa elverişli hususi tüpler derunünde dahi satılmaktadır. Fiatça daha ehven oldu - ğu kadar pek kullanışlı ve zarif olan

KREM BALSAMIN

tüpleri bütün nevilerle tanınmış, ecza iriyat ve tuhafiyeye mağazalarında bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Bütün cihanda elli senedir dai - ma üstün ve eşsiz kalmıştır.

KREM BALSAMIN

Büyük bir bilgi ve uzun bir tecrübe mahsulü olarak vücuda getirilmiş yegâne sıhhi kremlerdir.

KREM BALSAMIN

Şöhretini söz ve şarlatanlıkla değil, sıhhi evsafının Londra, Paris, Berlin Nev-York Güzellik Enstitülerinden yüzlerce krem arasında birincilik mükâfatını kazanmış olmakla isbat etmiştir

Gündüz için yağsız, gece için yağlı ve halis acıbadem kremleri olarak dört

Beyan ediyorum!
"BU BIOCEL
Şayanı hayret bir
cild unsurudur."

Sabit olmuş - tur ki cild yiyebilir

Doktorum demiştir ki; bu hususi cild

unsurunda bulunan Biocel, kemali itina ile seçilmiş genç hayvanlardan istihsal edilmiştir. Cildin derinliklerine nüfuz eder. Ve genç ve taze görünmesi için muktezi gıdayı vererek besler. Büyük bir Viyana Üniversitesi Profesörü tarafından keşfedilen bu cevher, şimdi (beyaz rengindeki) Tokalon kremi terki - bine hüceyrelere beslemek için tam matlup nisbet dairesinde karıştırılmıştır. Bu kremi gece yatmadan evvel sabahları beyaz rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Uç gün zarfında teninizi gayri saf maddelerinden ve zayıflamış yüz adalelerinden kurtarmağa başlar. Doktor Stejskal tarafından bir Viyana hastanesinde 55-72 yaşlarındaki kadınlar üzerinde yapıldığı tecrübelerde buruşuklukların altı hafta zarfında zail oldukları görülmüştür.

İlan Tarifemiz

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazla - ca miktarda ilan yaptıracaklar ayrıca tenzilâtı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

DAİMA PASTİL FOR

Çünkü

Bronşitinizi, öksürüğünüzü sür'atle geçirir, boğaz ve ciğer nahiyelerini temizler, sesiniz kısıldıysa açar ve sıhhatinizi iade eder.

**Pastil
For**

Nezle ve bron - şite, bunlardan metevellit öksü - rük, ses kısık - lığı, boğaz, ne fes borusu ilti - hablarına en kat'i devadır, Göğüs nezleleri - ni izale ve has - talıkları tedavi eder.

Pastil Foru ihmal etmeyiniz.

SILKO

ROMATİZMA
LUMBAGO
SIYATİK

Sinir ve soğuk
algınlığından ileri
gelen şiddetli ağrıları
teskin ve izale eder
her eczanede arayınız

ERGO

En büyük Doktorlar

QUINA LAROCHE'un

Faidelerini bilirler ve daima en mü - kemmel bir kuvvet ilacı olarak tavsiye ederler. Bilhassa nekahat devresinde bulunanlara, zayıf ve kansızlara ve lohusadan kalkan annelere bir sıhhat ve kuvvet eksiri gibi şayanı tavsiyedir.

Bütün eczanelerde satılır.